

LUNDS UNIVERSITET

Ekonomihögskolan

Företagsekonomiska institutionen

FEKH69

Examensarbete i redovisning på kandidatnivå

VT 15

En fallstudie om goodwillens historik och framtid

Författare

Alexandra Dagner 930701

Emelie Dahl 891214

Handledare

Rolf Larsson

Sammanfattning

Kandidatuppsatsens titel:	En fallstudie om goodwillens historik och framtid
Seminariedatum:	2015-06-05
Kurs:	FEKH69, Examensarbete i redovisning på kandidatnivå, 15 högskolepoäng
Författare:	Alexandra Dagner och Emelie Dahl
Handledare:	Rolf Larsson
Fem nyckelord:	IFRS 3, goodwill, avskrivningar, nedskrivningsprövning och framtiden.
Syfte:	Få en större förståelse för hur regelverket för goodwill har utvecklats under de senaste 40 åren och hur företag ser på utvecklingen av regelverket i framtiden.
Metod:	Uppsatsen är en fallstudie där intervjuer och undersökningar har gjorts på två börsnoterade bolag. Även en av de fyra stora revisionsbyråerna har intervjuats.
Teoretiskt perspektiv:	Uppsatsens teoretiska ramverk består av goodwillens svenska historia, goodwillens nuvarande regelverk i Sverige och USA och teorier om goodwillens framtid.
Empiri:	Här sammanställs data från intervjuerna med respondenterna och det utförs en granskning av företagens årsredovisningar
Resultat:	Redovisningssystemet för goodwill har förändrats mycket under de senaste 40 åren. Goodwill har gått från att vara en tillgång som skrivs av direkt eller under tio eller 40 år, till att skrivas av över maximalt 20 år till att idag vara en tillgång med årlig nedskrivningsprövning. Huvudsyftet med dagens regelverk är inte uppfyllt. En lösning hade varit att införa en tumregel för vilka händelser som är väsentliga. I framtiden hoppas de börsnoterade bolagen på ett regelverk med avskrivningar medan revisorer vill behålla dagens regelverk.

Abstract

Title:	A casestudie about the history and future of goodwill
Seminar date:	2015-06-05
Course:	FEKH69, degree project undergraduate level, Business Administration, 15 university credit points.
Authors:	Alexandra Dagner and Emelie Dahl
Advisor:	Rolf Larsson
Key words:	IFRS 3, goodwill, impairment test, depreciation and the future.
Purpose:	Get a better understanding of how the accounting system for goodwill has developed over the last 40 years. We also want to know what companies think about the development of the regulatory framework in the future.
Methodology:	The essay is a case study in which interviews and reviews have been done with two listed companies. One of the big four accounting firms has also been interviewed
Theroetical perspectives:	The essays' theoretical framework consists of the swedish goodwill history, current goodwill regulations in both Sweden and the US and the future of goodwill.
Empirical foundation:	In this chapter exist the data from the interviews with the companies and it is performed an review of the companies financial statements.
Conclusions:	The accounting system for goodwill has changed a lot over the last 40 years. It has gone from direct depreciation, amortization over ten or 40 years to an amortization period of maximum 20 years to annual impairment test. The main purpose of IFRS 3 is not met. One solution could be to introduce a rule of thumb to understand which cases that are significant. In the future, the listed companies want to return to amortization while auditors want to keep the current regulations.

Förord

Vi vill först och främst tacka vår handledare, Rolf Larsson, för den hjälp och de idéer som vi har blivit tillhandahållna med under uppsatsens gång.

Vi vill även ge ett stort tack till Thomas Thuresson på Alfa Laval, Anna Sikström på Volvo och revisionsbyrån för att de ställde upp på våra intervjuer och bidrog med värdefull information till vår uppsats.

Alexandra Dagner

Emelie Dahl

Förkortningar

CFO	Chief Financial Officer
EU	Europeiska Unionen
FASB	Financial Accounting Standards Board
GAAP	Generally Accepted Accounting Principles
IASB	International Accounting Standards Board
IFRS	International Financial Reporting Standards
MSEK	Miljoner svenska kronor
PCAOB	Public Company Accounting Oversight Board
RR	Redovisningsrådets rekommendationer
SEC	Securities and Exchange Commission

Innehållsförteckning

1. Inledning	1
1.1 Bakgrund	1
1.2 Problemdiskussion	2
1.2.1 Förändringen av regelverk.....	2
1.2.2 Framtiden är oviss	3
1.3 Syfte	3
1.4 Frågeställning	3
1.6 Disposition	3
2. Metod	5
2.1 Val av metodansats.....	5
2.1.1 Kvalitativ eller kvantitativ metod	5
2.2.1 Fallstudie.....	5
2.2 Datainsamling.....	7
2.2.1 Primärdata	7
2.2.2 Sekundärdata.....	8
2.2.3 Urvalsmetod	8
2.2.4 Genomförande av intervjuer	9
2.3 Uppsatsens trovärdighet	9
2.3.1 Reliabilitet och Validitet.....	9
3. Teoretisk referensram	11
3.1 Vad är goodwill?	11
3.2 Regelverksförändringar för goodwill i Sverige.....	12
3.3 Historiska redovisningssystem.....	13
3.3.1 Redovisningssystem i Sverige under 1980-talet.....	13
3.3.2 Redovisningsrådets rekommendationer	13
3.4 Nuvarande redovisningssystem.....	14
3.4.1 IFRS 3.....	14
3.4.2 Förvärvsmetod	14
3.4.3 IAS 36 – Nedskrivningar	14
3.4.4 Nedskrivningsprövning.....	15
3.4.5 K3	15
3.5 Framtiden	16
3.5.1 Positiva och negativa effekter av nedskrivningar och avskrivningar	16
3.6 Utländska regelverk.....	17
3.6.1 US GAAP.....	17
4. Empiri	19
4.1 Volvo AB	19
4.1.1 Volvos årsredovisningar	19
4.1.2 Intervju Volvo.....	21
4.2 Alfa Laval.....	23
4.2.1 Alfa Lavals årsredovisningar	24
4.2.2 Intervju Alfa Laval	26
4.3 En av “de fyra stora”	28
4.3.1 Intervju med revisionsbyrå.....	28
5. Analys	30
5.1 Analys av årsredovisningar	30
5.2 Skriva av eller skriva ned	32

5.3 Framtiden för goodwill.....	34
6. Slutsats och diskussion	36
6.1 Historik.....	36
6.2 Dagens situation	36
6.3 Framtiden	37
6.4 Vårt bidrag.....	37
7. Fortsatt forskning	39
8. Källförteckning	40
Bilagor	43
Bilaga 1: Samtliga intervjufrågor	43

1. Inledning

I vårt första kapitel ger vi läsaren en inblick i vilka olika problem vi ansåg ledde fram till vårt ämne och frågeställning. Det ges även en kort historik om vårt ämne goodwill. Det ingår även en del om hur vi valt att disponera vår uppsats.

1.1 Bakgrund

När ett förvärv av ett bolag sker är det ovanligt att köpeskillingen överensstämmer med värdet på det förvärvade bolagets tillgångar minus dess skulder. Vid varje förvärv genomförs det därför en förvärvsanalys för att ta reda på om köpeskillingen överstiger eller understiger bolagets nettovärde av tillgångarna och skulderna. Här kan det i så fall uppstå goodwill. Om skillnaden är positiv uppstår det goodwill och om skillnaden är negativ så blir det istället negativ goodwill (Carlsson & Sandell, 2014).

Thomasson (2011) skriver att goodwill ingår i balansräkningen som en immateriell anläggningstillgång. En immateriell anläggningstillgång är en tillgång som inte kan hänföras till varken materiella eller finansiella tillgångar. Andra immateriella tillgångar förutom goodwill kan exempelvis vara licenser och patent. För att få lov att ta upp goodwill som en post i balansräkningen måste den ha uppstått via förvärv och inte genom intern uppbyggnad av bolaget själv. Ett företag får till exempel inte ta upp forskning och utveckling eller sitt eget varumärke som goodwill.

Sedan början av 1980-talet har flera förändringar skett i Sverige gällande huruvida ett företag ska hantera goodwill i balans- och resultaträkningen. Under 1980-talet influerades Sverige enligt Nilsson (1998) av diverse utländska redovisningssystem vilket gjorde att bolag använde sig av olika metoder. En del företag valde att skriva av sin goodwill på antingen tio eller 40 år medan andra valde att skriva bort goodwillen direkt mot eget kapital. På 1990-talet ändrades redovisningssystemet ytterligare en gång. Då följde företagen Redovisningsrådets rekommendationer (2000), RR 1:00 som gjorde det möjligt att skriva av en tillgång under dess bedömda nyttjandeperiod, som generellt ansågs vara maximalt 20 år. Det här regelsystemet gällde i Sverige fram till mitten av 2000-talet innan börsnoterade bolag började använda sig av IFRS 3. Enligt IFRS 3 finns det ingen bestämd nyttjandeperiod för tillgången goodwill. Det ska istället genomföras en årlig nedskrivningsprövning av tillgången och utifrån den besluta om goodwill ska skrivas ner eller inte (Persson & Hultén, 2006).

I boken *Koncernredovisning* skriven av Carlsson & Sandell (2014) framgår det att utöver IFRS 3 finns det idag även ett annat regelsystem i Sverige nämligen K3. De företagen som är börsnoterade är tvungna att använda sig av IFRS 3 medan de onoterade företagen har en valmöjlighet mellan de två systemen. Enligt K3 ska goodwill tas upp som en immateriell tillgång i balansräkningen och den ska skrivas av linjärt under tio år.

1.2 Problemdiskussion

Det svenska regelsystemet för goodwill har under de senaste 40 åren förändrats vid ett flertal tillfällen. Ett problem är följaktligen att vi lever i en föränderlig värld och det är svårt att förutse när nästa förändring kommer ske och vad den kommer ge för konsekvenser. Det system vi använder oss av idag, IFRS 3, anses av många analytiker ha lett till både positiva och negativa effekter. En artikel skriven av Marton (2011) innehåller en studie från Göteborgs Universitet som visar att det finns problem med IFRS 3 på grund av att det finns stora skillnader i företags bedömningar. Malmqvist (2014) anser att ett av huvudproblemen till varför nedskrivningar inte fungerar är på grund av att de ofta sker långt efter att företagen har upptäckt problemen i dotterbolagen. Vidare syns det tydligt att posten för goodwill och immateriella tillgångar har ökat och kommer att fortsätta att öka i balansräkningen i förhållande till det egna kapitalet. I de bolagen som undersöktes i artikeln var de genomsnittliga immateriella tillgångarna 1998 elva procent av det egna kapitalet medan det under 2007 låg på hela 45 procent. Det här menar Marton (2011) kan vara en följd av att nedskrivningar inte görs i den mån de borde. Det kan bero på att tillsynen i Sverige inte är lika hård som i jämförelsevis USA.

1.2.1 Förändringen av regelverk

Ett problem med att regelverket har förändras så mycket under de senaste 40 åren kan vara att företag idag väljer att inte lägga ner lika mycket resurser på nedskrivningar. Det här valet kan leda till ett tvetydligt resultat som blir svårt att jämföra med andra företag. I en artikel skriven av Gauffin och Nilsson (2014) påpekar de att i det systemet som finns idag, IFRS 3, kan det tydas en stor skillnad mellan företag på hur tydligt de preciserar sina immateriella tillgångar. Under 2012 var det så många som 61 procent av de företag som de undersökte som inte hade en förklaring eller en specifikation över de immateriella tillgångarna i sina årsredovisningar. Det framkommer dock att det har skett en tydlig förbättring från företagen i den del där de beskriver vad deras goodwill består av och vad de baserar sina nedskrivningsprövningar på. Gauffin och Nilsson anser ändå att det fortfarande finns stora brister då informationen som skrivs om goodwill i många fall är intetsäggande.

1.2.2 Framtiden är oviss

Införandet av IFRS 3 har enligt teoretiker och praktiker lett till både positiva och negativa effekter. En del forskare anser att nedskrivningsprövning är det rätta sättet att redovisa på och andra vill använda sig av avskrivningar. Efter mer än ett sekel av diskussioner angående redovisning av förvärvad goodwill så finns det idag fortfarande ingen exemplarisk lösning. I en artikel skriven av Martons (2011) framkommer det att de som är kritiska mot IFRS 3 brukar framhålla systematiska avskrivningar som ett bättre alternativ. Avskrivningsmodellen är bra av den orsaken att den förvärvade goodwillen försvinner i takt med att den utnyttjas. Forskare hävdar dock att avskrivningar inte innehåller någon information. De anser att det bara är ett bekvämt sätt att hålla redovisningen på en rimlig nivå.

1.3 Syfte

Syftet med vår uppsats är att få en större förståelse för hur regelverket för goodwill har utvecklats under de senaste 40 åren och hur företag ser på utvecklingen av regelverket i framtiden.

1.4 Frågeställning

Hur ser företag och revisorer på de olika regelverken som har funnits och som finns idag för goodwill och vilket regelverk tror de kommer att användas i framtiden?

1.6 Disposition

Inledning

I vårt första kapitel ger vi läsaren en inblick i vilka olika problem vi ansåg ledde fram till vårt ämne och frågeställning. Det ges även en kort historik om vårt ämne goodwill.

Metod

I vårt andra kapitel förklarar vi vilka metoder vi har utgått ifrån när vi har genomfört vår undersökning. Det är även i metoden som vi går in på vilken typ av uppsats det är vi ska genomföra.

Teori

I det här kapitlet beskriver vi den historiska aspekten av goodwill och hur regelsystemet har förändrats de senaste 40 åren. Vi går sedan genom hur vårt och USA:s regelsy-

stem för goodwill ser ut idag. Kapitlet avslutas med teorier om framtiden.

Empiri

I empiri kapitlet redovisas våra fallstudier. Vi redovisar utfallet av våra intervjuer med de olika företagen och företagens årsredovisningar granskas.

Analys

I vårt femte kapitel kommer vi att använda vår metod för att analysera empirin och teorin.

Slutsats

I det här kapitlet kommer slutsatserna vi kom fram till i analysen att redovisas.

Fortsatt forskning

I vårt avslutande kapitel kommer möjligheter till framtida forskning inom vårt ämne att diskuteras.

2. Metod

I det här kapitlet kommer vi gå igenom vilken metod vi har valt för att genomföra vår undersökning på ett så tydligt sätt som möjligt. Vi kommer även att gå in på hur vi har valt våra olika företag och hur intervjuerna har genomförts.

2.1 Val av metodansats

2.1.1 Kvalitativ eller kvantitativ metod

Kvantitativ metod är insamling av numerisk data där synen på verkligheten ska vara objektiv. I den här metoden ligger fokus på att mäta. Mätningen kan sedan användas för att beskriva eller förklara olika fenomen (Lundahl, Skärvad, 1999).

Vid användning av kvalitativ metod läggs fokus på ord och inte på siffror vid insamlingen av data. Det sägas att en kvalitativ forskning är induktiv, tolkande och konstruktivistisk (Bryman & Bell, 2005). De kvalitativa undersökningarna ska beskriva, analysera och förstå beteende hos individer. Undersökningarna kan användas för att få fram hur människor upplever sig själv, sin tillvaro och sin omgivning. Kvalitativa undersökningar genomförs ofta genom fallstudier (Lundahl, Skärvad, 1999). Skillnaden från kvantitativa undersökningar är att i kvalitativa undersökningar skapas en bild av deltagarens uppfattning inte forskarens (Bryman & Bell, 2005).

Vi vill med vår uppsats skapa en förståelse och helhetsbild av goodwill. Syftet är att få en djupare insikt i förändringen av goodwill och då är den kvalitativa metoden lämplig. Det ska skapas en beskrivande och förståelseinriktad karaktär där egna antaganden måste göras. För att kunna förstå måste vi prata med företagsrepresentanter och höra deras tankar. Det här kommer att ske genom intervjuer med diverse bolag. Vi vill tillsammans med företagsrepresentanterna skapa en syn på framtiden. Vi kommer även att använda oss av den kvantitativa metoden då vi ska undersöka två börsnoterade börsbolags årsredovisningar. Vi ska här se hur förändringen av de olika redovisningssystemen har påverkat goodwillposten.

2.2.1 Fallstudie

En fallstudie är en undersökning där ett eller ett fåtal fall studeras mer detaljerat och i flera dimensioner. Vi har i vår fallstudie valt att följa en traditionell vetenskaplig metod framställd av Yin. Enligt Yin är en fallstudie en empirisk undersökning som behandlar ett nuvarande fenomen i sitt verkliga sammanhang, där gränserna mellan de studerade fenomenen och dess

sammanhang och omvärld inte är självklar och där flera olika datakällor används. (Lundahl, Skärvad, 1999).

För att ta reda på om en fallstudie är rätt tillvägagångssätt att använda sig av ska enligt Yin (2009) följande tre kriterier vara uppfyllda: 1) problemformuleringen startar med “varför” eller “hur”, 2) de som undersöker har lite eller obefintlig kontroll över händelser i undersökningen och 3) fokus ligger på nutida fenomen och verkliga händelser. Vi anser att vår uppsats uppfyller alla dessa tre kriterierna vilket gör att vi kommer genomföra en fallstudie. Utifrån Yin följs en viss struktur när en fallstudie genomförs och den förklaras tydligast med en bild.

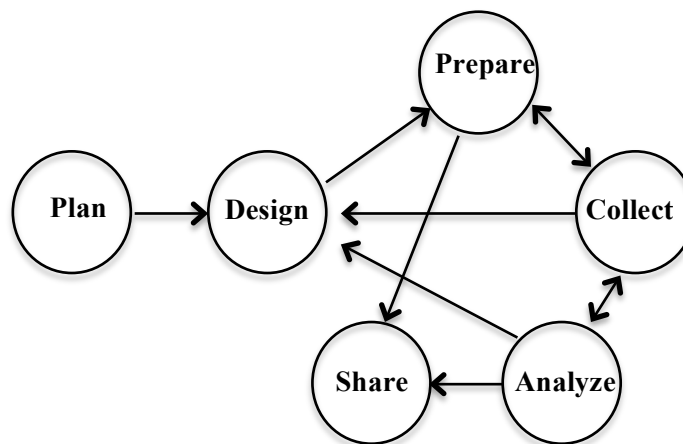

Bild från R. Yins bok: *Case Study Research, Design and Methods* (2009)

När planeringsfasen är gjord struktureras forskningsdesignen. Det är den som länkar samman den insamlade datan till den ursprungliga problemformuleringen. Utifrån Yin finns det främst fyra olika forskningsdesigner och den studerande ska göra två val. Det kan väljas mellan att enbart undersöka ett enstaka fall eller att undersöka många. Fördelen med att enbart välja enstaka fall är att det blir en mer djupgående undersökning. Det kan samtidigt uppstå problem då resultatet inte kan jämföras med något annat fall. Det andra valet som ska göras är om undersökningen ska omfattas av många olika enheter inom varje fall eller om det bara ska omfattas av en enhet. Vi har valt att utgå ifrån flera företag och på så sätt få en bredare insikt i hur de uppfattar goodwill. Vi har också valt att bara analysera det här via en enhet från företaget, nämligen via den som är ansvarig för redovisningen av goodwill.

Nästa fas i fallstudien är förberedelserna. I denna fas ska ens kunskap inom undersökningsområdet finslipad och det ska väljas ut vilka kandidater som ska vara med i undersökningen. Utöver det ska även frågeformulären till intervjuerna sammanställas. Sedan ska data samlas in. Vi kommer att samla in data genom intervjuer, årsredovisningar och artiklar och böcker skrivna om ämnet goodwill. Vi kommer på så sätt ha många olika källor som kommer att styrka våra bevis vilket leder till en högre tillförlitlighet.

Därefter kommer analysfasen och i en fallstudie används ofta en analytisk strategi när den här fasen genomförs. Det kommer vi också att använda oss av i vår uppsats. Det finns fyra generella strategier inom strategisk analytisk och dessa kan både användas ensamma eller som en kombination. Vi har valt att använda oss av strategin: *“using both qualitative and quantitative data”*. Det betyder att den studerande använder sig av både kvalitativ och kvantitativ data i sin undersökning. Den här strategin kräver att undersökarna har stor kunskap inom ämnet för att kunna genomföra analysen på ett bra och tillförlitligt sätt. Om det här sker så uppnås en väldigt stark analytisk strategi i analysen. Oavsett vilken av de fyra olika strategierna som väljs så används någon eller några av de fem olika tekniker som finns när analysen genomförs. Vi har främst valt att använda oss av *“Pattern matching”*. Den här tekniken genomförs genom att ställa upp resultatet ifrån de olika fallen och se om det finns ett mönster i vad de har sagt. En av fördelarna med att använda den här tekniken är att den ger en snabb överblick på om det finns likheter och olikheter mellan de olika fallen.

2.2 Datainsamling

Datainsamling har skett genom litteraturstudier, årsredovisningar och semi standardiserade intervjuer. Vi har på så sätt använt oss av både primär- och sekundärdata.

2.2.1 Primärdata

All data som samlas in och sammanställs av forskaren själv för den egna studien kallas primärdata. Inom primärdata faller diverse intervjuer eftersom det är material som samlas in av den studerande själv. Målet med en intervju är att få fram information om hur till exempel respondenten själv och andra betar sig, vad de har för värderingar och åsikter och hur de betar sig i olika situationer. Den vanligaste intervjuformen är en strukturerad intervju. I en strukturerad intervju ska utfrågningen av respondenterna vara standardiserad, vilket underlättar både frågandet och kategoriseringen av den insamlade datan. Frågorna ställs utifrån ett i förväg bestämt frågeschema. Frågorna ska ställas upp och formuleras på samma sätt i samtliga intervjuer. Kontexten för samtliga intervjuer ska vara den samma, på så sätt kan svaren sammanställas på ett jämförbart sätt. I ostrukturerade intervjuer ska intervjupersonernas egna uppfattningar och synsätt uppmärksammas. Intervjuerna är flexibla, situationsanpassade och följsamma då det är intervjupersonernas intressen och tankar som är i fokus. Den som utför intervjun vill få fram så mycket information som möjligt och det kan ställas uppföljningsfrågor eftersom inte ett förutbestämt frågeschema följs (Bryman & Bell, 2005). Det finns även semi standardiserade intervjuer, vilket är en blandning av strukturerade och ostrukturerade inter-

vjuer. Då är några frågor på förhand bestämda men den som intervjuar försöker följa upp svaren på frågorna med uppföljningsfrågor (Lundahl & Skärvad, 1999).

I vår uppsats kommer det att genomföras intervjuer med våra valda bolag och revisionsbyrå för att få en djupare insikt i vad de anser om goodwill och dess framtid. De här intervjuerna kommer att ske utifrån ett förutbestämt frågeschema men vi vill även få fram så mycket information som möjligt. Det kommer att finnas möjlighet till följdfrågor och har respondenterna något att tillägga så kommer det finnas tid för det. Våra intervjuer kommer därför hamna under kategorin semi standardiserade intervjuer.

2.2.2 Sekundärdata

Sekundärdata är redan insamlat material. Istället för att samla in egen data används andra forskares insamlade data. Fördelarna med den här insamlingens utformning är att det sparar tid och ekonomiska resurser (Bryman & Bell, 2005).

I vår uppsats kommer vi till viss del använda oss av sekundärdata. Vi kommer att undersöka två noterade börsbolags årsredovisning från olika årtal. Vi kommer då att granska hur de har skrivit av sin goodwill historiskt sett och hur de gör idag. Det kan då utläsas hur bolagens goodwillavskrivningar eller nedskrivningar har förändrats med de olika regelverken. För att kunna ge svar på vår forskningsfråga tar vi i det teoretiska ramverket upp goodwillens svenska historia, dagens redovisningssystem i Sverige och teorier om framtiden för goodwill. Vi har även valt att diskutera USA:s redovisningssystem US GAAP. Det är på grund av att det är det andra stora regelsystemet i världen och att det kan inneha positiva egenskaper som hade kunnat användas i IFRS 3. De vetenskapliga artiklarna som vi har använt oss av har främst funnits på Libguides och sedan databasen Business Source Complete. Vi har utöver de två börsnoterade bolagens årsredovisningar använt oss av sekundär data i form av tidskriften Balans, FAR:s samlingsvolym och kurslitteratur.

2.2.3 Urvalsmetod

Vi har valt att fokusera på börsnoterade bolag då de här bolagen har haft en större grad av förändring i regelsystemet för goodwill, i och med att IFRS 3 infördes 2005. Med det här sagt så ville vi inte enbart begränsa oss till börsnoterade bolag. Vi ville få en så bred uppfattning som möjligt inom ramen av vad uppsatsen var utformad för. För att få en bättre helhetsbild valde vi därför att även intervjua en revisionsbyrå. Vi kommer då få ytterligare ett synsätt på goodwill utifrån en mer objektiv part. Vid valet av revisionsbyrå ansåg vi att en av ”de stora fyra” var det bästa alternativet då dessa reviderar årsredovisningar för både stora och små

bolag. Vi uppfattar det som att byråerna inom den kategorin tänker på ett liknande sätt och att vi kan få fram liknande svar på våra frågor oavsett vilken byrå som hade valts.

Vid valet av vilka börsnoterade bolag vi skulle välja var det vissa kriterier som enligt oss var av extra stor vikt att de uppfyllde. De skulle ha goodwill som en post i balansräkningen både innan och efter 2005 samt att de var moderbolag i en koncern. På så sätt skulle vi kunna jämföra hur företagens redovisning av goodwill hade förändrats sedan regelsystemet ändrades vid det senaste tillfället. Vi är medvetna om att vårt resultat kan bli tvetydligt eftersom alla svenska bolag med stor sannolikhet inte tänker på samma sätt. Målet med vår uppsats är dock att göra en fallstudie och gå mer in på djupet på några enstaka företag.

2.2.4 Genomförande av intervjuer

Vi har genomfört intervjuer med en revisionsbyrå och två börsnoterade bolag. Revisionsbyrån är en av ”de fyra stora” men de valde att vara anonyma. I ”de fyra stora” ingår Ernst and Young, PWC, KPMG och Deloitte. De bolagen vi har intervjuat är Alfa Laval och Volvo. Intervjuerna med revisionsbyrån och Alfa Laval skedde på deras kontor medan intervjun med Volvo gjordes via telefon. På Alfa Laval intervjuade vi deras *Cheif financial officer* (CFO), Thomas Thuresson och på Volvo intervjuade vi deras IFRS expert Anna Sikström. Företagen hade inte fått våra frågor i förväg utan fick komma med spontana svar. Det här på grund av att vi ville finna en diskussion med företagsrepresentanterna och få ut så mycket som möjligt av intervjuerna. Vid intervjun med Volvo och Alfa Laval kunde vi fråga mer företagsspecifika frågor och vid intervjun med revisionsbyrån ställde vi mer allmänna frågor om regelsystemen och framtiden. Det bör nämnas att vi fick samtycke av alla respondenter till att spela in intervjuerna. Intervjuerna transkriberades och sammanställdes sedan i efterhand. I intervjuerna med Thomas och Anna fick vi fram värdefull information till vår uppsats medan revisionsbyrån tyvärr inte hade lika mycket funderingar. Vi känner dock att vi med hjälp av intervjuerna kom fram till en situation där teoretikerna ställs mot praktikerna.

2.3 Uppsatsens trovärdighet

2.3.1 Reliabilitet och Validitet

Uttrycket reliabilitet är överensstämmelsen och pålitligheten på ett mått. När ställning ska tas till om ett mått är reliabelt används tre faktorer: stabilitet, intern reliabilitet och internbedömarreliabilitet. Stabilitet är att måttet ska vara så stabilt över tid så att det inte fluktuerar. De indikatorer som används ska vara pålitliga och följaktiga och det ska på så sätt uppstå en intern reliabilitet. Den sista faktorn, internbedömarreliabilitet, innebär att vid användning av

flera observatörer finns det risk för att deras tolkningar inte överensstämmer (Bryman & Bell, 2005). En bra riktlinje för att göra fallstudier inom ramen för reliabilitet är enligt Yin (2009) att genomföra forskningen så att någon annan i princip kan upprepa den metoden som har använts och komma fram till samma resultat.

Enligt Yin (2009) kan validitet definieras som frånvaro av systematiska fel och kan delas upp i inre och yttre validitet. Den inre validitet är huruvida de indikatorer som används som mätinstrument verkligen mäter just det som ska mätas. Yttre validitet är enligt Bryman & Bell (2005) överensstämmelsen mellan den valda indikatorn och det förhållande som försökt nås. Reliabilitet är en ofrånkomlig förutsättning för validitet. De olika undersökningarna som utförs ska genomföras på så identiska sätt som möjligt för att undvika att slumpen påverkar (Lundahl & Skärvad, 1999).

Tillförlitligheten i vår uppsats anses vara hög eftersom vi har använts oss av många olika källor. Vi har använt oss av intervjuer, årsredovisningar och befintligt teori vilket kommer att styrka våra bevis. Framförallt årsredovisningsgranskningen är tillförlitlig då en upprepad undersökning kommer att ge samma resultat. För att eliminera felbedömningar i våra intervjuer har de spelats in och lyssnats på ett flertal gånger. Det borde inte heller finnas någon större svårighet i att upprepa vår undersökning och komma fram till liknande slutsatser. Fokus på undersökningen måste dock ligga på samma faktorer för att det ska kunna utföras korrekt.

3. Teoretisk referensram

Det här kapitlet fokuserar på att ge en grundläggande överblick på den teorin som vi senare kommer att använda oss av i analysen. Vi kommer kortfattat gå igenom den svenska goodwill historiken och sedan fokusera mer på dagens regelverk i Sverige och även i USA. Kapitlet avslutas med teoretikers tankar om framtiden.

3.1 Vad är goodwill?

Goodwill som redovisas vid ett rörelseförvärv är enligt Carlsson och Sandell (2014) en tillgång som representerar de framtida ekonomiska fördelarna som uppkommer från de tillgångar som förvärvats men som inte är enskilt identifierade och separat redovisade. Goodwill kan även ses som skillnaden mellan verkligt värde på den förvärvade tillgången och bokfört värde på eget kapital i rörelsen. Goodwill kan enligt Gore och Zimmerman (2010) ses som en form av synergi. Synergi är det ytterliga värdet som uppstår i kombination av att två eller flera företag samarbetar. Det här värdet skulle inte uppstå om företagen arbetade var för sig. Synergierna kan vara lägre kostnader till följd av stordriftsfördelar, högre försäljningspriser på grund av ökade marknadsandelar eller ökad försäljning eftersom de nu innehar nya marknader. Om en köpare är villig att betala mer än det verkliga värdet på tillgångarna minus skulderna anser Hamberg och Beisland (2014) att det måste finnas något extra värde som motiverar till att betala mer. Det här värdet är ekonomiska fördelar i form av exempelvis varumärken, kundlistor, patent och licenser. Rees och Janes (2012) anser att goodwill kan genereras antingen internt genom en överlägsen ledning eller en framgångsrik reklamkampanj eller externt genom ett rörelseförvärv. Bloom (2009) menar dock att det är svårt att sätta ett värde på den interna goodwillen och att det är desto lättare på den externa eftersom det då kan göras en förvärvsanalys. Goodwill kan enbart registreras som ett resultat av ett rörelseförvärv och på så sätt kan intern goodwill enligt FAR akademi (2014) och IAS 38 inte redovisas som en tillgång eftersom den inte utgör en identifierbar källa.

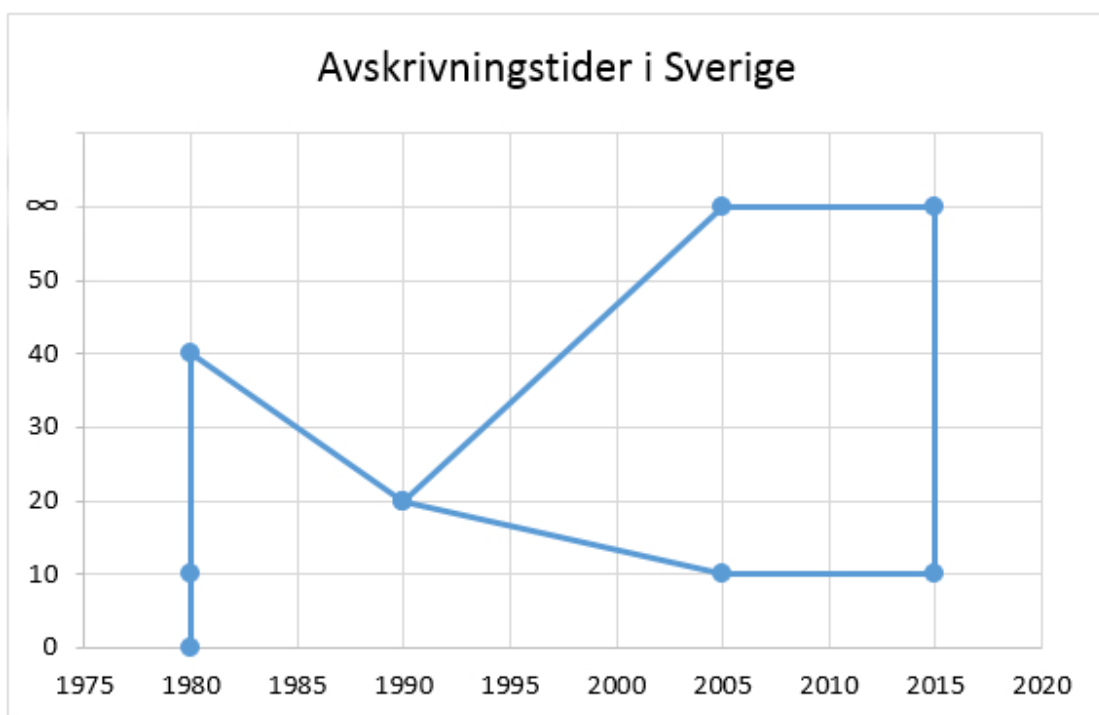
Slutligen bör det nämnas att till skillnad från andra materiella tillgångar såsom maskiner som kan omvärderas både upp och ned beroende på variationer i marknadspriset, kan goodwill inte öka i värde och dess nedskrivningar är permanenta (Suntharee, 2010).

3.2 Regelverksförändringar för goodwill i Sverige

Redovisning av goodwill har under flera decennier varit ett omdiskuterat ämne och den stora frågan har varit hur en sådan immateriell tillgång ska behandlas. Forskare har ställt sig frågan om goodwill ska skrivas av systematiskt eller skrivas ned om dess värde minskar (Chalmers & Godfrey & Wenster, 2011) (Xu, 2011).

Goodwill har genom åren genomgått många förändringar. Under 1980-talet influerades Sverige enligt Nilsson (1998) av diverse utländska redovisningssystem vilket gjorde att bolag använde sig av olika metoder. Företag valde att skriva av sin goodwill på antingen tio eller 40 år och några företag valde att skriva av goodwillen direkt mot eget kapital. Under 1990-talet ändrades reglerna ytterligare en gång. Då följdes Redovisningsrådet rekommendationer (2000), RR 1:00 som gjorde det möjligt att skriva av en tillgång under sin bedömda nyttjandeperiod, som generellt ansågs vara maximalt 20 år. 2005 publicerade IASB IFRS 3 och då uppdaterades även IAS 36 och IAS 38. Uppdateringen innebar att det infördes en ny inställning till förvärvad goodwill. Istället för att använda sig av det traditionella sättet med årliga avskrivningen skulle nu goodwill och andra tillgångar årligen prövas för nedskrivning. Det nedskrivningsvärde som företaget kommer fram till ska även kunna motiveras. IFRS 3 är idag obligatorisk för börsnoterade bolag inom EU medan onoterade bolag kan välja mellan att använda sig av IFRS 3 eller K3 (Carlsson, Sandell, 2014).

Redovisning av goodwill har alltså gått från att vara en tillgång som skrivs av direkt eller under tio eller 40 år, till att skrivas av över maximalt 20 år till att idag vara en tillgång med årlig nedskrivningsprövning. Vad är nästa steg i utvecklingen?

3.3 Historiska redovisningssystem

3.3.1 Redovisningssystem i Sverige under 1980-talet

Under slutet av 1980-talet menar Nilsson (1998) att svensk redovisning av goodwill kan definieras som alla redovisningssystem i ett land samtidigt. Det var många företag som valde att följa den svenska bokföringslagen som har sitt ursprung i mellankrigstidens tyska regelverk. De tog då upp goodwillen som en tillgång och skrev sedan av tillgången under längst tio år. Några företag valde att följa USA:s regelverk och hade då en avskrivningstid på sin goodwill upp till 40 år. Det fanns även företag som påverkades av brittisk redovisning och inte gjorde någon aktivering utan skrev av goodwillen direkt mot eget kapital (Marton, 2011). Andra företag valde att skriva ned tillgången utan att värdet hade minskat och det fanns även de som tog upp goodwill som en tillgång och inte alls gjorde några avskrivningar

1987 gick FARs Redovisningskommitté ut i tidningen Balans och sa vad som i vart fall inte skulle komma att anses vara acceptabelt i framtiden. Kommittén hade sett att det användes metoder inom goodwill som stred mot deras anvisningar. Redovisningskommittén menade på att huvudregel var tio års avskrivningar för goodwill. I speciella fall kunde längre avskrivningar accepteras men inte mer än 40 år (Nilsson, 1998).

Sammanfattningsvis kan vi se att vi i Sverige har influerats väldigt mycket av andra länders regelverk under 1980-talet. Den traditionella svenska metoden härstammar från Tyskland, den långa avskrivningstiden från USA och direkt bort avskrivningarna från Storbritannien.

3.3.2 Redovisningsrådets rekommendationer

Under 1990-talet och fram till 2005 använde vi i Sverige oss av Redovisningsrådets rekommendationer (2000) när goodwill skulle redovisas. Goodwill skulle då skrivas av på ett systematiskt sätt över nyttjandeperioden. Nyttjandeperioden är den period då tillgången kommer bidra med framtida ekonomiska fördelar till företaget. Redovisningsrådets rekommendationer menar på att goodwill normalt sätt inte har en nyttjandeperiod som överstiger 20 år. Goodwill ska således skrivas av på ett sätt som återspeglar förbrukningen av tillgångens värde. Goodwill kan i sällsynta fall ha en nyttjandeperiod som överstiger 20 år. Det här kan bero på att goodwillposten är relaterad till en identifierbar tillgång som har en nyttjandeperiod som överstiger 20 år. När nyttjandeperioden för goodwill ska fastställas måste diverse faktorer beaktas. Exempel på de här faktorerna kan vara den förvärvade verksamhetens karaktär och bedömda livslängd, förändringar i efterfrågan, tekniskt åldrande och konkurrenters förväntade hand-

lingar. Även om ett bolag enligt Redovisningsrådets rekommendationer ska skriva ned sin goodwillpost årligen så ska postens återvinningsvärde beräknas minst en gång per år för att bestämma eventuellt nedskrivningsbehov.

3.4 Nuvarande redovisningssystem

3.4.1 IFRS 3

International Accounting Standard Boards gick 2005 i Financial Accounting Standard Boards fotspår och beslutade att förbjuda avskrivningar av goodwill och istället använda sig av ett årligt nedskrivningstest. De båda organisationerna ville uppnå konvergens mellan redovisningsstandarden och på så sätt förbättra redovisningen (Carlsson & Sandell, 2014). Enligt FAR akademi (2014) är det obligatoriskt för alla börsnoterade bolag inom den Europeiska unionen att tillämpa IFRS 3. Syftet med IFRS 3 är att förbättra relevansen, tillförlitligheten och jämförbarheten på den information som ett företag förses med vid ett rörelseförvärv och dess påverkan i den finansiella rapporten. Enligt standarden redovisar och värderar förvärvaren det anskaffade företags tillgångar, skulder och eventuellt innehav utan bestämmande inflytande, samt den goodwill som har förvärvats eller den vinst som uppstår vid ett förvärv till ett lågt pris. Standarden fastställer även vilka anvisningar som bör lämnas för att användaren ska kunna granska rörelseförvärvets karaktär och finansiella effekter. IFRS 3 tillämpas på en transaktion eller annan händelse som uppfyller kraven för ett rörelseförvärv. Ett rörelseförvärv kräver att de förvärvade tillgångarna och skulderna bildar en verksamhet eller rörelse.

3.4.2 Förvärvsmetod

När ett företag förvärvar ett dotterföretag ska en förvärvsanalys göras. I analysen ska anskaffningsvärdet och det verkliga värdet för tillgångar som har förvärvats och skulder som har övertagits finnas med. I många fall stämmer inte de här värdena överens med varandra och då uppstår det en goodwillpost. Det här skiljebeloppet kan vara positivt vilket leder till en koncernmässig goodwill eller negativt och då uppstår det en negativ goodwill (Carlsson, Sandell 2014).

3.4.3 IAS 36 – Nedskrivningar

Standarden skapad av FAR akademi (2014) redogör för olika metoder ett företag kan använda sig av för att säkerhetsställa att företagets tillgångar inte redovisas till ett högre värde än återvinningsvärdet. En tillgång har ett för högt värde om det redovisade värdet överstiger nuvärdet av de betalningsöverskott som tillgången förväntas ge företaget. När en sådan händelse

uppstår ska tillgången skrivas ned. Finns det tecken på att en tillgång har minskat i värde ska en beräkning av tillgångens återvinningsvärde utföras. Oavsett om det finns en antydning på att en tillgång har minskat i värde ska en årlig nedskrivningsprövning ske. När en goodwillpost väl har blivit nedskriven kan den aldrig återställas till sitt forna värde (Bloom, 2009).

3.4.4 Nedskrivningsprövning

Enligt FAR akademi (2014) och IFRS 3 ska en årlig nedskrivningsprövning ske av goodwill-posten. Syftet med nedskrivningen är att förstärka värderelevansen i den redovisade informationen och att goodwillvärdet ska bli mer anpassat till det verkliga värdet. Tidpunkten för nedskrivningsprövningen är valfri men den måste ske vid samma tidpunkt varje år. När en nedskrivningsprövning sker utgår företaget ifrån de kassagenererande enheterna inom bolaget. Det måste därför ske en uppskattning av de framtida kassaflödena som företaget förväntar sig att erhålla från tillgången. Det första steget i en nedskrivningsprövning är att finna signaler både inom och utanför företaget på att goodwillen kan ha minskat i värde. Indikationer på att goodwill behöver skrivas ned kan vara att det finns bevis för fysisk skada på tillgången, att det har inträffat betydande förändringar för företaget som leder till att tillgången inte längre kan utnyttjas som planerat eller att goodwillens marknadsvärde har minskat betydligt mer än förväntat under perioden. Trots de här bedömningarna är det enligt Wines, Dagwell & Windsor (2007) inte säkert att företag gör överensstämmande bedömningar.

Om det inte finns någon indikation på att en nedskrivning behöver göras så ska goodwill värdet enligt FAR akademi (2014) förbli som det är. Om goodwillens redovisade värde istället är högre än återvinningsvärdet ska nedskrivning ske och omedelbart kostnadsföras i resultatet. Återvinningsvärdet beräknas genom att ta det högsta värdet av verkligt värde minus försäljningskostnader för en tillgång och dess nyttjandevärde. Nyttjandevärdet är nuvärdet av de framtida kassaflödena tillgången förväntas ge upphov till.

3.4.5 K3

K3 är en beskrivning av Bokföringsrådets allmänna råd om årsredovisning och koncernredovisning (BFNAR 2012:1). K3 är obligatorisk för alla företag som klassificeras som större enligt årsredovisningslagen. För att vara ett större företag ska två av följande kriterier ha uppfyllts två år i följd: över 50 anställda, över 40 miljoner kronor i balansomsättning och över 80 miljoner kronor i omsättning. Mindre aktiebolag och ekonomiska föreningar kan välja det förenklade regelverket K2 (KPMG, 2013). K3 skiljer sig från IFRS 3 vad gäller goodwill. Enligt FAR Akademi (2014) ska bolag som använder sig av K3 skriva av sin goodwill på maximalt tio år. För företag som använder sig av K3 behöver bara en nedskrivningsprövning

ske om en särskild händelse inträffar eller om omständigheterna förändras vilket kan leda till att det verkliga värdet kan vara lägre än det som har redovisats (Longe & Fornaro & Buttermilch, 2015).

K3 ger enligt Carlsson och Sandell (2014) större utrymme för förändringar av förvärvsanalysen efter förvärvstidpunkten. Justeringar får göras upp till ett år efter förvärvet. Justeringar kan antas ske om ett avtal har gjorts om att priset ska justeras till följd av framtida resultat i den förvärvade enheten.

3.5 Framtiden

3.5.1 Positiva och negativa effekter av nedskrivningar och avskrivningar

Framtiden för goodwill är oförutsägbar och det är därför svårt att veta vad som är nästa steg i utvecklingen. Teoretiker och praktikers syn på dagens system är olika. Det finns både positiva och negativa aspekter på dagens system med nedskrivningar. Det finns även olika synsätt på hur framtidens regelsystem för goodwill kommer att se ut. Forskare, FASB och IASB hävdar att nedskrivning bättre speglar det ekonomiska värdet på goodwill än systematisk avskrivning (Chalmers & Godfrey & Wenster, 2011). Dagens nedskrivningssystem anses enligt Wines, Dagwell och Windsar (2007) skapa ett tvetydigt resultat eftersom bestämmandet av verkligt värde på goodwill kan medföra stora variationer beroende på vilka antaganden de olika företagsrepresentanterna använder sig av. Värdering med hjälp av nedskrivningsprövning visar dock en riktig och verklig bedömning av tillgångarnas värde och visar inte bara en beräkning av anskaffningsvärde minus ackumulerade avskrivningar. Nedskrivningen ger även meningsfull information till användarna då det enligt IASB inte är möjligt att sätta en förväntad livslängd på goodwill (Chalmers & Godfrey & Wenster, 2011). Även i resultaträkningen anser Wines, Dagwell och Windsar (2007) att nedskrivningen av goodwill, förlusten, kommer att anpassas bättre till det verkliga värdet på tillgångens nedgång i värde. En nackdel med nedskrivningsprövningen är att det kommer att bli tidskrävande och kostsamt. Fler resurser behöver läggas på något som företaget i många fall inte anser vara så relevant att pröva. De måste nu utföra en mer detaljerad värdering varje år istället för att bara skriva av med samma belopp som föregående år. Det är inte heller alltid så lätt att få fram det verkliga värdet på goodwill. På tillgångar som säljs på aktiva och öppna marknader finns det tillgänglig och tillförlitlig information om priser. När det istället handlar om tillgångar som inte har en aktiv marknad kan det bli mer komplicerat. Då måste företaget själv uppskatta tillgångens verkliga värde. Värdet kan då enligt Xu (2011) uppfattas olika hos olika typer av företag och det är ytterligare en anledning till att det kan uppstå ett tvetydigt resultat. Att använda sig av avskrivningar

istället för nedskrivningar anser även Marton (2011) är bra eftersom värdet minskar i takt med att tillgångarna används. I sin tur innehåller inte avskrivningar något vägledande värde för de som nyttjar och avläser de finansiella rapporterna (Wines & Dagwell & Windsar, 2007).

En möjlighet som enligt Bjurman och Weihagen (2014) uppstår på grund av IFRS 3 som både kan antas vara en fördel och nackdel är manipulering av resultatet. Resultatmanipulering kan ske vid användning av IFRS 3 eftersom det lämnas mer flexibilitet. En manipulering kan sedan ske genom att företagen utnyttjar den existerande flexibiliteten. Företag kan manipulera resultatet genom periodisering eller via kassaflödespåverkande metoder.

Investorerare, långgivare och andra användare av finansiella rapporter har ifrågasatt nyttan av rapporteringen av goodwill, eftersom goodwill inte har något försäljningsvärde. Pounder (2013) ifrågasätter även om redovisningsstandarden för goodwill i framtiden bara kommer att ses som ett misslyckat experiment. Slutligen så visar de flesta studierna på att övergången till IFRS 3 och nedskrivningsprövning har en positiv effekt på redovisningsinformationen (Xu, 2011).

3.6 Utländska regelverk

3.6.1 US GAAP

Det finns idag två internationellt stora redovisningssystem för goodwill: IFRS 3 och US GAAP. Det finns många likheter mellan de två systemen i deras hantering av goodwill. Det kommer därför i det här avsnittet främst att fokuseras på vad det är som skiljer US GAAP från IFRS 3. Både systemen använder sig av årliga nedskrivningsprövningar för goodwill då även US GAAP menar att den här sorten av tillgångar har en obestämd nyttjandeperiod. Hur och när en nedskrivningsprövning ska genomföras skiljer sig dock mellan de olika systemen. Enligt US GAAP behöver en prövning endast genomföras då det finns en indikation på ett nedskrivningsbehov och den kan genomföras när som helst under året (KPMG.se). När själva nedskrivningsprövningen genomförs utgås det ifrån rapporteringsenheter såsom rörelsesegment istället för kassagenererande enheter som i IFRS 3. Prövningen genomförs enligt US GAAP i två steg. I det första steget identifieras det verkliga värdet på den rapporterade enheten och jämförs med det redovisade värdet inklusive goodwill. Om det verkliga värdet är större än det redovisade värdet så behöver inte det andra steget utföras och goodwillposten skrivs inte ned. I annat fall går företaget vidare till steg två. Där jämförs det "underförstådda verkliga värdet" av rapporteringsenhetens goodwill med det redovisade värdet av goodwill.

Ifall det förstnämnda värdet understiger det redovisade värdet ska en nedskrivning genomföras med mellanskillnaden av de olika beloppen (Deloitte.se).

Det kan vara svårt att veta vilken händelse som är väsentligt och som då har ett behov av att skrivas ned. För att lösa det problemet har SEC och PCAOB beslutat att en väsentlig händelse i normalfallet är ett belopp som motsvarar fem procent av företagets resultat före skatt (Carlington, 2012).

4. Empiri

I det här kapitlet går vi igenom företagen var för sig och ställer upp informationen i kronologisk ordning där vi börjar med alla årsredovisningarna för att avsluta med intervjun.

4.1 Volvo AB

Volvo grundades 1927 och har sedan dess haft som kännetecken att producera hållbara produkter. De har idag som vision att bli världsledande inom hållbara transportlösningar. Volvo är en av världens största leverantörer av lastbilar, bussar, anläggningsmaskiner och marin- och industrimotorer. Under åren har Volvo förvärvat många dotterbolag och de har idag produktionsanläggningar i 19 olika länder runt om i världen (Volvogroup.se).

4.1.1 Volvos årsredovisningar

År	Redovisad goodwill	Goodwill/Eget Kapital	Goodwill/ Totala tillgångar
1980	0	0 %	0 %
1984	93 MSEK	1,3 %	0,16 %
1990	60 MSEK	0,17 %	0,06 %
2004	9656 MSEK	13,9 %	4,3 %
2014	21494 MSEK	26,8 %	5,6 %

År 1980

Goodwill finns 1980 inte med som en post i balansräkningen. Volvo skriver i sina redovisningsprinciper att om goodwill skulle uppstå ska den skrivas av direkt mot moderbolagets aktiekapitalreserv. Under 1980 förvärvas en del dotterbolag, bland annat 30 procent av det göteborgska företaget Consafe.

År 1984

Goodwillposten redovisas tillsammans med de andra immateriella tillgångarna i balansräkningen. Volvo väljer att skriva av goodwillen med 20 procent varje år, vilket betyder att avskrivningstiden är 5 år. Det framkommer i årsredovisningen att 1984 var ett bra år för Volvo

eftersom de genomförde en hel del förvärv. I slutet av 1984 förvärvade Volvo merparten av det finansiella företaget STC för att sedan i början av 1985 förvärva hela bolaget.

År 1990

Goodwill ingår i de immateriella tillgångarna i balansräkningen och skrivs normalt av linjärt under 5 år. Den goodwill som uppstod vid förvärvet av Procordia AB kommer att skrivas av under 20 år på grund av företagets långsiktiga forsknings- och utvecklingsprogram. Under 1990 går försäljningen ner för Volvo på nästan alla deras försäljningsenheter vilket medför att inte lika många förvärv sker. 1990 genomförs dock ett stort samarbete mellan Volvo och det franska företaget Renault. Det här samarbetet innebär att både Volvo och Renault har dotterbolag hos varandra.

År 2004

I årsredovisningen från 2004 följer Volvo Redovisningsrådets rekommendationer och gör årliga linjära avskrivningar på sin goodwill. I balansräkningen står inte goodwill som en egen post utan är sammansatt med övriga immateriella tillgångar som även består av inträdesavgifter på flygmotorprojekt, utveckling av produkter och programvaror och övriga immateriella tillgångar. Det framkommer sedan i noten hur stor del som tillhör goodwill. Som grupp ska immateriella tillgångar skrivas av över den nyttjandeperioden som tillgången har. Nyttjandeperioden har satts till fem till 20 år. Volvo har två olika typer av goodwill, strategisk och övrig. Dessa har två olika avskrivningsperioder, 20 respektive tio år.

Volvo genomförde en del förvärv under 2004, bland annat de resterande 50 procent av busstillverkaren Prévost från Kanada. Det har genomförts försäljning av 90 procent av distributionsområdena från återförsäljaren LB Smith från Nordamerika. Goodwillposten påverkades dock inte av den här försäljningen. Den tvist som Volvo har haft med Renault sedan 2001 angående Volvos förvärv av Renault VJ gick till förlikning under 2004 och det beloppet har reducerat den goodwill som var hänförlig till förvärvet. Det kan avläsas i noten om goodwill att det även ingår dotterbolag och joint ventures som tidigare var redovisade enligt kapitalandelsmetoden.

År 2014

2014 följer Volvo regelsystemet IFRS 3 då det är ett krav för börsnoterade bolag inom EU. Volvo har i sin balansräkning fortfarande enbart en punkt som heter immateriella tillgångar för att sedan i noterna dela upp vad som är goodwill och andra typer av immateriella till-

gångar. I årsredovisningen från 2014 kan det dock utläsas en annan uppdelning av immateriella tillgångar. Det finns nu tre undergrupper som består av goodwill, produktutveckling, programutveckling samt övriga immateriella tillgångar. Inom de övriga immateriella tillgångarna ingår sådant som varumärken, inträdesavgifter i industriprojekt och återförsäljningsnätverk. På de andra immateriella tillgångarna med undantag för goodwill sker årliga avskrivningar, avskrivningstiden varierar dock. Varumärken har en avskrivningstid på 20 år medan avskrivningstiden för produkt- och programutveckling är tre till åtta år. I årsredovisningen från 2014 kan det utläsas en tydlig förändring i hur stor del goodwill utgör i jämförelse med innan regel-systemet ändrades. I sin årsredovisning lägger Volvo mer resurser på noten om goodwill och nedskrivningar. Det som framgår av noterna är att Volvo följer IFRS 3 genom att varje år genomföra en nedskrivningsprövning och även fler gånger under ett år om det finns en indikation på att det behövs. En indikation som kan ge upphov till en extra nedskrivningsprövning kan vara om en viss enhet som är extra känslig för värdeminskningar har fått en ökad risk och att värdet har förändrats. Volvo skriver även att en sådan nedskrivningsprövning har genomförts på ett liknande sätt sedan 2002. Resultatet av deras prövningar är att de aldrig har behövt skriva ned sin goodwillpost.

Under 2014 har Volvo förvärvat 100 procent av det skotska företaget Terex equipment Ltd. Det här förvärvet inkluderas i enheten anläggningsmaskiner. Goodwillen i det här förvärvet uppgår till 59 MSEK. Avyttringen av Volvo Rents har genomförts under året. Den sammanlagda påverkan av goodwill under 2014 av förvärv och avyttring är en ökning med 1458 MSEK. Det bör även tilläggas, för senare analys, att under 2007 genomförde Volvo ett antal förvärv som hade en stor påverkan på goodwillposten. Vid 2007 års början var Volvos goodwill på 8849 MSEK och vid årets slut hade posten ökat med mer än det dubbla till 19969 MSEK (Volvo årsredovisning 2007).

4.1.2 Intervju Volvo

I intervjun med Volvo är respondenten Anna Sikström. På Volvo arbetar Anna med ekonomi-frågor och är expert på IFRS 3. På grund av tidsbrist och avståndet till Volvos huvudkontor utfördes intervjun via telefon.

Jag skulle definiera goodwill som en residualpost som uppkommer vid ett förvärv när vi har identifierat samtliga materiella och immateriella tillgångar men ändå har betalt ett pris som överstiger de tillgångarna. Inom Volvo hade inte fler omfördelningar, som är tillåtna att identifiera enligt standarden, kunnat ske på immateriella tillgångar. Vi lägger också till exempel

värde i personalkompetens men vi hade som sagt inte kunnat identifiera fler tillgångar som standarden tillåter (IFRS 3 och IAS 38) Vi har valt att skriva ned varumärken på 20 år och det är på grund av att vi har en policy för avskrivningstider typiskt sett för varumärken. När vi förvärvar ett varumärke så får vi se om tillgången faller inom gränserna för vår policy, beroende på vilket slags varumärke och förvärv det gäller. Varumärken är en tillgång med lång livslängd och när livslängden ska sättas så är det svårt att se bortom 20 år för där är vetskapen väldigt oviss.

På tal om förändringen från Redovisningsrådets rekommendationer till IFRS 3 så tycker jag att det är synd att goodwillavskrivningar togs bort. Rent teoretiskt så är det rätt att ha nedskrivningsprövningar men i praktiken är en sådan modell svårtillämpad. Ett företag har ofta internt upparbetad oredovisad goodwill inom företagets kassagenererade enheter som gör att företaget nästan alltid ersätter värdet på den förvärvade goodwillen kontinuerligt. Införandet av IFRS 3 har gett både positiva och negativ effekter. Jag har en positiv syn på IFRS 3 men just nedskrivningsprövning av goodwill är jag lite mer negativ till. I praktiken blir det svårare för bolag att tillämpa nedskrivningsprövning eftersom goodwill ersätter den internt upparbetade goodwillen och därför anser jag att modellen i många fall fungerar dåligt. Jag arbetade inte på Volvo när vi gick över till IFRS 3 så jag kan på så sätt inte uttala mig om hur övergången gick till. Angående våra nedskrivningsprövningar så kan jag inte lämna ut mer information utöver det vi beskriver i årsredovisningen. Vi ger ut den informationen som motsvarar upplysningskraven i IAS 36. Men för att gå in på det mer generellt så har vi en årlig process som utförs vid ungefär samma tidpunkt varje år. Då görs beräkningar på de olika verksamheterna och alla antaganden uppdateras efter de aktuella antagandena. Nedskrivningsprövningarna har stor uppmärksamhet i bolaget. Det är många personer, inklusive högre uppsatta, som studerar resultatet av testen och diskuterar så att de ska vara rimliga och rättvisande. De underlag som används vid prövningen är verksamhetens syn för de nästkommande åren. Till sist är det även revisorer som studerar beräkningarna och resultatet. Vi upplyser sedan i kvartalsrapporten inom ett område som heter risker och osäkerheter om där är något område som är särskilt utsatt, exempelvis för att marginalen i testet är lägre än tidigare. Våra nedskrivningsprövningar sker som sagt en gång per år men det har hänt att vi även har haft ytterligare nedskrivningsprövningar under året och då går den till på samma sätt som en ordinarie nedskrivningsprövning.

Att goodwill idag på grund av IFRS 3 har en mer obegränsad livslängd anser jag vara ett problem eftersom företag i IAS 36 modellen ofta har stora kassagenererade enheter. Som bolag har vi svårt att isolera kassaflöden på en lägre nivå på grund av att kassaflödena är be-

roende av varandra som till exempel med lastbilar som hos oss täcker en stor del av vår verksamhet. Om vi har förvärvat och betalt ett pris som resulterar i goodwill för att vi anser att det ska ge oss synergier i framtiden och vi ser att det också ger positiva effekter så har vi inga problem med nedskrivningar eftersom vi kommer få igen kassaflödet. Modellen skulle däremot fungera sämre om ett förvärv inte uppfyller förväntningarna men övrig verksamhet inom de likviditetsskapande enheterna går bra. Då kommer vi förmodligen inte att ha något nedskrivningsbehov. På frågan om företag kan dra nytta av regelsystemet för sin egen vinnings skull för att visa ett bättre resultat skulle jag inte säga att bolaget använder systemet för att visa ett bättre resultat men ett bättre resultat blir effekten av att vi inte har avskrivningar och att det sällan bli nedskrivningar. Så jag anser snarare att det finns brister i modellen för nedskrivningsprövning än att företag uppsåtligen skulle använda modellen på ett felaktigt sätt.

Jag anser att ett optimalt system för goodwill borde vara att ha en avskrivningstid och som tillägg kunna göra nedskrivningsprövning som för de flesta immateriella tillgångar. Ett sådant system anser jag också hade gett en mer rättvisande bild. Jag vet att många länder fortfarande har avskrivning av goodwill men jag kan inte peka på något särskilt land som skulle ha regler som jag vill se lyfts in i IFRS 3. En tillräcklig förändring skulle vara att återinföra goodwill avskrivningar. Livslängden kan sedan debatteras. Möjligen är 20 år en rimlig max-tid.

Gällande att förutse framtiden så har IASB gjort en post implementation review (PIR) av IFRS 3. Vi som bolag har bidragit med olika svar till IASB och sagt att vi tycker att det hade varit mer logiskt att ha avskrivningar på goodwill. Vi är inte ensamma om det utan det är fler som har samma synpunkter. Så vi får vänta tills IASB kommer med svar på sin rapport och se hur stor vikt de lägger vid just goodwill avskrivningar, men jag anser att vid fler påtryckningar så är det inte omöjligt att avskrivningar återinförs. Det är svårt att förbättra en modell för nedskrivningsprövning. Det hade kunnat läggas till detaljregler men IFRS 3 är ett principbaserat regelverk och ska så förbli.

4.2 Alfa Laval

Alfa Laval grundades 1883 och har sitt huvudkontor i Lund. Koncernen innehar världsledande positioner inom tre viktiga teknologier: värmeöverföring, separering och flödeshantering. De har en kontinuerlig produktutveckling för att stärka konkurrenskraften och det görs årligen ett antal förvärv (alfalaval.se).

4.2.1 Alfa Lavals årsredovisningar

År	Redovisad goodwill	Goodwill/Eget Kapital	Goodwill/Totala tillgångar
1980	0	0 %	0 %
1984	102,6 MSEK	4,5 %	1 %
1990	150 MSEK	2,8 %	0,8 %
2004	2 794,6 MSEK	56,3 %	20,1 %
2014	20 408 MSEK	119,5 %	36,6 %

År 1980

1980 skrev Alfa Laval av sin goodwill omedelbart, det finns därför ingen goodwill redovisad. Enligt årsredovisningen gjorde Alfa Laval inte heller några förvärv under 1980.

År 1984

Goodwillvärden i samband med företagsförvärv skrivs från och med 1984 av planenligt under tio år. Tidigare skrevs immateriella tillgångar av helt som bokslutsdisposition direkt vid förvärvet. I Alfa Lavals balansräkning 1984 ingår goodwill i posten immateriella tillgångar. Alfa Laval har under 1984 inte gjort några förvärv.

År 1990

Goodwill skrivs 1990 av på tio år. Det kan dock utläsas i årsredovisningen att koncernens goodwill och goodwill från tillgångar och förvärv skrivs av direkt mot fritt eget kapital. Således belastas inte rörelseresultatet med planenliga avskrivningar på goodwill. Den goodwillen som finns med i årsredovisningen har uppkommit hos dotterbolagen.

Alfa Laval förvärvade under 1990 diverse bolag till exempel Brant Luebbe Inc, Kockums järnverksaktiebolag, Storasept och Hedemara AB.

År 2004

2004 följer Alfa Laval Redovisningsrådets rekommendationer i anseende avskrivningar av goodwill. Det kan utläsas i årsredovisningen att Alfa Laval år 2005 kommer att gå över till redovisning via IFRS 3. Då kommer goodwill inte längre att skrivas av utan kommer istället årligen att testas för eventuella nedskrivningsbehov. I balansräkningen finns det redan uppdaterat hur stor del av de immateriella tillgångarna som består av goodwill. I noterna framgår det

sedan en mer detaljerad beskrivning av avskrivningarna och förvärven. Alfa Laval valde 2004 att dela upp goodwill i två olika grupper: strategisk och övrig goodwill. Strategisk goodwill skrivs av på 20 år och den övriga goodwillen skrivs av på tio år.

Under 2004 förvärvade Alfa Laval Life Science divisionen bioKinetics inom företaget Kinetics Group Inc i USA för 215 MSEK. Av förvärvet allokerades 84,3 MSEK till goodwill. Goodwill skrivs för det här förvärvet av på tio år. 2004 blev också förvärvet av den danska koncernen Toftebjerg bokfört. Verksamheten består av utveckling, sammansättning och försäljning av kvalificerad utrustning för tankrengöring. Av det här förvärvet allokerades 33,8 MSEK till goodwill och det skrivs av på tio år. Alfa Laval anser att bioKinetics och Toftebjerg kompletterar den existerande verksamheten. Anledningen till att avskrivningsperioden är längre än fem år är också på grund av att Toftebjerg har en stark ställning inom utrustning för tankrengöring och bioKinetics har ett kraftfullt modellbaserat processkoncept, vilka båda anses ha en förväntad ekonomisk livslängd som är betydligt längre än fem år. 2002 förvärvade Alfa Laval företaget Danish Separation Systems AS men ett tillägg gjordes under 2004. Goodwillen för det här förvärvet uppgår till 115,1 MSEK. Den skrivs av på 20 år och anses därför tillhöra kategorin strategisk goodwill.

År 2014

Alfa Laval följer IFRS 3. Det kan utläsas i deras årsredovisning att effekten av IFRS 3 kan bli omfattande för koncernen om lönsamheten inom koncernen eller delar av koncernen går ned i framtiden, eftersom det kan utlösa en väsentlig nedskrivning av goodwill enligt IAS 36. En sådan nedskrivning kommer att påverka netto intäkter och därmed den finansiella ställningen för koncernen. Alfa Laval har i årsredovisningen från 2014 utökat noten om goodwill i jämförelse med 2004 genom att på ett mer ingående sätt förklara hur det nya regelsystemet påverkar företaget. Det finns även en relativt detaljerad överblick på nedskrivningsprövningarna. Alfa Laval har bland annat identifierat tre olika affärssegment som är de kassagenerande enheterna som behövs när de genomför en nedskrivningsprövning. Dessa tre divisioner är: *“Equipment”*, *“Process technology”* och *“Marine & Diesel”*. Vid varje förvärv där goodwill uppstår ska det interageras inom någon av dessa divisioner. En nedskrivningsprövning har gjorts under 2014 och den visade att det inte finns några indikationer på att goodwill behöver skrivas ned.

Under 2014 förvärvade Alfa Laval bolaget Frank Mohn. Företaget är en ledande tillverkare på nedsänkta pumpsystem till marin- och offshoremarknaderna. Frank Mohn har kompetenta medarbetare, produkter av hög kvalitet och en marknadsledande position inom segment

som erbjuder attraktiva långsiktiga tillväxtutsikter. 9830 MSEK för förvärvet av Frank Mohn allokerades till goodwill. Det här förvärvet är det förvärv som för Alfa Laval har genererat högst goodwill. Alfa Laval förvärvade även CorHex som är ett litet koreanskt utvecklingsföretag inom värmeöverförings teknik.

4.2.2 Intervju Alfa Laval

I intervjun med Alfa Laval är respondenten Thomas Thuresson. På Alfa Laval arbetar Thomas som CFO. Intervjun utfördes på Alfa Lavals huvudkontor i Lund.

Utifrån dagens situation skulle jag definiera goodwill som det som blir över när företaget har fördelat det övervärde de har betalt på andra tillgångsslag. Ett bolag kan till exempel ha övervärde på en fastighet, ett varumärke, patenterad och opatenterad teknik och produktionsteknologi. Vi på Alfa Laval har goodwill som kommer ur tiden före dagens redovisningsregler och goodwill som kommer från den transaktion då Alfa Laval fick en ny ägartransaktion.

Om vi tittar på de företagen som vi har förvärvat, så är det företag som är väletablerade på sin marknad. De innehar till exempel ett generiskt namn på sin produkt och därmed har de en lång livslängd på sina produkter och varumärke. Vi kan också se att de produkter vi säljer har en betydligt längre livslängd och därmed får även varumärket som representerar den här produkten en lång livslängd. Våra kunder har också bra kännedom om våra produkter och kan se hur lång livslängden är.

Förändringen som skedde 2005 inom regelverken anser jag är ett av många exempel på redovisningsteoretiker som är långt ifrån verkligheten och har en tro om att det finns ett evigt värde. Det finns en teori som är lätt att förklara men i verkligheten finns det ett gradvis avtagande värde. Jag anser därför att det gamla systemet var bättre. Införandet av IFRS har gett både positiva och negativa effekter. En negativ effekt med nedskrivningsprövning är att bolag allokerar väldigt olika. Några bolag gör det bekvämt för sig och lägger allt i kategorin goodwill, vilket leder till att de kanske inte skriver ned sina tillgångar. Andra är mer rättrogna, vilket jag anser vi på Alfa Laval är. Det kan vara bekvämt att lägga allt som goodwill om företaget känner sig hyfsat säker på att de kan tjäna hyfsat mycket pengar under några år. Då ökar den bokförda vinsten och vinstmedel kommer frigöras. Jag anser att det är ett kortsiktigt sätt att hantera frågan. Det är ett sätt att lämna över problemet till den som kommer efter. Vi på Alfa Laval redovisar även under US GAAP, så när vi övergick till IFRS 3 så skedde vår allokering därför även med oberoende resurser. Rent allmänt kan jag säga att IFRS 3 har skapat ett större behov av dokumentation. Bolaget måste dokumentera varför de väljer att

göra som de gör. Vi på Alfa Laval har kommit fram till att vi själva kan etablera basen för allokering istället för att ta in en oberoende konsult.

Vi är två stycken som utför nedskrivningsprövningen, det är jag och han som är ansvarig för koncernredovisningen. En nedskrivningsprövning hos oss går ungefär till som så att vi utgår från var och en av divisionerna och dess volym, resultat och kassaflöde. Det görs sedan en prognos över kommande decennium som bygger på olika antaganden. Till exempel att det kommer att komma en lågkonjunktur under de kommande tio åren. Vi etablerar naturligtvis också en diskonteringsränta, det är dock svårt att idag använda sig av teorin när räntan ska sättas men vi använder oss av en diskonteringsränta på 8 %. Det är ungefär vad en investment bank använder sig av. Sedan kommer vi naturligtvis fram till ett resultat för var och en av enheterna. Nedskrivningsprövningen gör vi precis som IFRS 3 säger: en gång per år och det har aldrig skett att vi har behövt göra testet flera gånger under samma år.

Att goodwill idag på grund av IFRS 3 har en mer obegränsad livslängd anser jag vara ett kortsiktigt perspektiv eftersom tillgången ökar de fria vinstmedlen. Jag tror inte att det nödvändigtvis är rätt för utvecklingen av ett företag i det långa perspektivet. Det kan vara ett sätt att maximera avkastningen i det korta perspektivet men jag tror inte att det nödvändigtvis är hälsosamt. Det som är störande i modellen som den ser ut nu är att svängrummet är så stort eftersom goodwill kan fördelas på så många sätt. På frågan om företag kan dra nytta av regelsystemet för sin egen vinnings skull för att visa ett bättre resultat så anser jag absolut att det kan ske. Det valet gör du redan när du väljer hur du ska allokera övervärdet. Om företaget väljer att lägga allt inom goodwill och känner att nu kommer räntorna gå ner så kommer nuvärdet av de framtida inkomstströmmarna att öka och därmed finns det inga problem med bolagets nedskrivningsprövning.

Jag tror inte det handlar så mycket om rättvisa för att finna ett optimalt regelsystem, för det finns alltid en möjlighet att manövrera inom ramen för alla regelverk. Jag tror dock inte på den modell som vi använder oss av idag, där vi testar tillgångens värde mot framtida kassaflöden och i övrigt skriver vi inte ned. Jag tror därför att det är hälsosammare att skriva av. Sen kan det naturligtvis diskuteras om det ska skrivas av på fem till tio år eller tio till 20 år men jag tror att ha en avskrivning på den här typen av tillgångar bara är sunt. Om företag inte gör det kan det sen helt plötsligt komma en jättesmäll. När det väl uppkommer ett behov av att skriva ned visar det på att du har gjort något fel sedan tidigare. Det finns inget evigt värde, du måste förnya företaget för att vidmakthålla värdet.

Gällande framtiden så hoppas jag på att det kommer gås tillbaka till en situation där du måste skriva av den här typen av tillgångar precis som du gör med andra tillgångar. Tillgång-

arna måste ersättas, de måste vidmakthållas. Det finns en sådan stor osäkerhet i succén i de återinvesteringarna du gör att det är sunt att skriva av dem.

Vi lever i världen så det måste ske en global förändring och den får i så fall ske på IFRS 3 nivå. Konsekvenserna av det vi ser idag är att amerikanerna backar sig in i IFRS 3 och tar sitt regelverk med sig. Det regelstyrda amerikanska systemet har sina nackdelar så jag anser att vi ska ha ett principbaserat regelverk som är tydligt i sina utformningar.

4.3 En av “de fyra stora”

”De fyra stora” representerar de fyra största revisionsbyråerna både i Sverige och globalt. Dessa består av: Deloitte, PWC, KPMG och EY. Inom alla dessa fyra bolagen finns det fyra olika affärsområden: revision, redovisning, skatt och rådgivning (accountingverse.com). Revisorer på dessa bolag kontrollerar och undersöker företags externa och interna information (kpmg.se). Den här branschen har en stor roll i hur näringslivet utvecklas och att det fungerar på ett tillförlitligt och trovärdigt sätt. (Pwc.se)

4.3.1 Intervju med revisionsbyrå

Vår intervjuade revisionsbyrå valde att vara anonym. Intervjun skedde på byråns kontor.

Jag skulle definiera goodwill som en residual. Det är ett icke identifierbart förvärvsvärde som inte går att allokera till något annat. Den förändring som skedde från Redovisningsrådets rekommendationer till IFRS 3 anser jag kan vara lite förvirrande i och med att det idag inte används avskrivningar. Innan med Redovisningsrådets rekommendationer har det skrivits av efter hand, så de olika redovisningsverken skiljer sig i det tänket och det anser jag både kan vara på gott och ont. De flesta av våra kunder på vår byrå använder sig av IFRS 3 på grund av att de måste. De är börsnoterade bolag och får inte lov att använda sig av till exempel K3. Jag anser dock att de bolag som har möjlighet att idag välja mellan IFRS 3 och K3 ändå väljer att använda sig av IFRS 3. Om vi ska se det från vår synvinkel så är det svårare att granska bolag när de använder sig av IFRS 3 eftersom det då krävs fler revisionsbevis för att säkra värdet. I andra fall, till exempel vid användning av avskrivningar, så minskar värdet i balansräkningen och till slut blir värdet oväsentligt. Vid användning av IFRS 3 ligger värdet kvar och det krävs då fler bevis i framtiden.

På frågan om jag kan se något mönster i att bolag fortsätter att skriva ned sin goodwill-post ungefär med lika mycket som när de använde sig av avskrivningar så har jag inte sett någon som gör det. Bolagen gör sina nedskrivningstest och måste göra en nedskrivningspröv-

ning årligen. Även de icke börsnoterade bolagen som använder sig av K3 gör årligen nedskrivningsprövningar för att se om goodwillposten har minskat. Det är också svårt att sätta en livslängd på goodwill. Värdet kan stämma bra vid förvärvet eftersom det då är baserat på en viss horisont för hur länge företaget anser att tillgången ska bidra med vinst men det tiden kan förändras efter hand. Det är därför inte säkert att värdet ger en rättvisande bild längre fram. Det kan då finnas ett värde på tillgången även om det är redovisat till noll. Det blir en förklarad värld med avskrivningar.

Införandet av IFRS 3 har lett till både positiva och negativa effekter. Det positiva anser jag är att bolag kan så långt som möjligt undvika goodwill i nya förvärv och istället allokera till någon annan immateriell tillgång. Tidigare har det fokuserats på tillgångar minus skulder i förvärvsanalysen medan bolaget idag tvingas tänka till och se vad det är de egentligen har köpt. Har de exempelvis köpt kunddatabaser eller patent? Med hjälp av en bättre identifikation uppstår en mindre restpost. Bolaget har förvärvat något som ska hjälpa dem med att gå med vinst och nu är det lättare att peka ut de här tillgångarna som förväntas ge ett framtida kassaflöde. Om jag ska nämna något negativt med IFRS 3 så skulle det vara att det bildas en stor goodwillpost eftersom det leder till en evig intjänande period. En del företag kan ha bra planer för sina förvärv och då kan IFRS 3 ge en rättvisande bild, men som extern läsare kan det vara svårt att jämföra bolagen eftersom de kan vara olika bra på att redovisa sin goodwill. Som svar på frågan om jag anser att företag kan utnyttja regelsystemet för sin egen vinningskull för att visa ett bättre resultat så anser jag att risken så klart finns. Den här risken borde inte finnas eftersom styrelsen och revisorn har ansvar för att upprätta en rättvisande bild. Revisorn gör även en bedömning av nedskrivningstestet för att se att allt har utförts korrekt.

Jag anser att IFRS 3 är ett optimalt regelsystem för goodwill och att det ger en rättvisande bild för bolag som har kännedom om hur de upprättar sin redovisning och som har specialister inom de olika områdena. IFRS 3 ger dock inte en rättvisande bild för alla bolag. I mindre bolag kan goodwill bara vara en post som finns med i balansräkningen utan att företaget vet om vad den innebär. Goodwillposten finns med men har ingen mening. I de fallen hade ett optimalt regelsystem varit avskrivningar eftersom det ger en större trygghet. I det stora hela anser jag således att IFRS 3 ger en rättvisande bild.

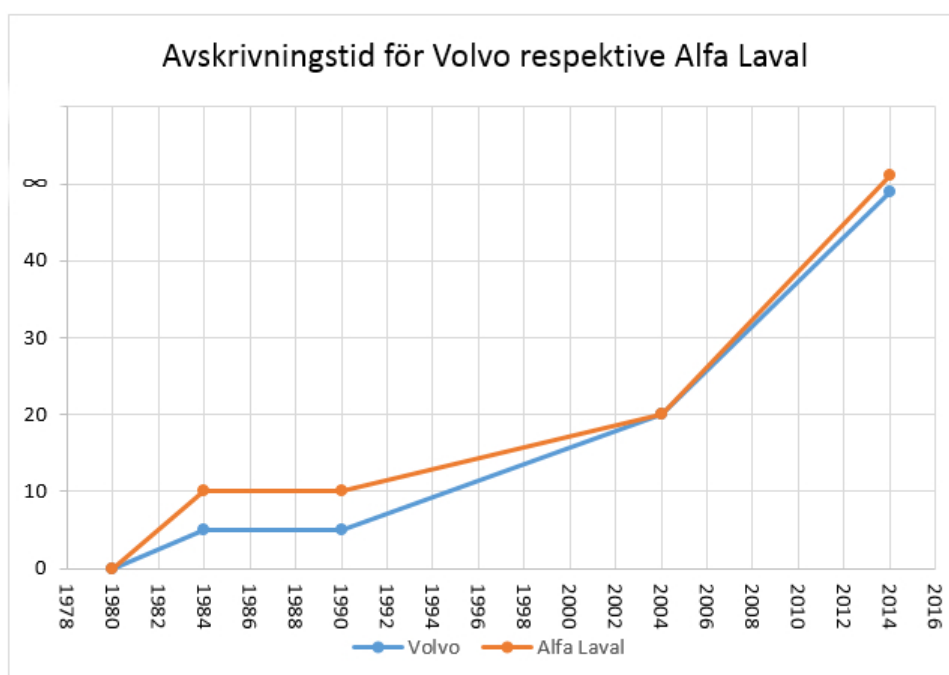
Gällande att förutse framtiden så tror jag att dagens regelverk, IFRS 3, kommer att finnas kvar. Jag har inte hört att goodwill ska förändras och idag är det så långa ledtider för förändringar. Europa har stått upp bra mot USA:s regelverk så jag anser inte att vi är på väg att börja använda oss av ett regelverk likt US GAAP. Vi hade dock kunnat gå tillbaka till mer försiktighet som USA har gjort och använda oss av mer regler eftersom det är säkrare.

5. Analys

I analysen utgår vi ifrån vår forskningsfråga och vi har valt att dela upp den i tre delar. I första delen fokuserar vi på de historiska regelsystemen för goodwill genom att analysera årsredovisningarna i förhållande till teorin. I den andra delen analyserar vi hur det ser ut idag med regelverken och i tredje delen fokuserar vi på framtiden.

5.1 Analys av årsredovisningar

Det kan utläsas från båda företagens årsredovisningar att goodwillposten procentuellt har ökat ju närmare nutid vi undersöker. Under 1980 framkommer det att båda företagen inte har någon goodwill, det är på grund av att goodwill resultatförs direkt vid förvärvet och hamnar därför som en kostnad. Mellan åren 1984 och 1990 ökar goodwill hos Alfa Laval medan den minskar hos Volvo. Minskningen hos Volvo är troligtvis på grund av att det 1990 gick något sämre för dem och de valde därför att inte investera lika mycket som innan. Skillnaden i avskrivningstiden kan också vara en förklaring. Det framgår i Volvos årsredovisningar 1984 och 1990 att de har valt att ha en linjär avskrivningstid på fem år medan Alfa Laval har valt att ha en avskrivningstid på tio eller 20 år. Vid valet av en kortare avskrivningstid belastas både resultatet mer under de åren samt att posten för goodwill minskar fortare.

Den procentuella ökningen av goodwillposten syns tydligast mellan åren 2004 och 2014 i både Volvos och Alfa Lavals fall. En förklaring till det kan vara att företagen har investerat i större utsträckning under dessa år och att förvärven har inneburit stora goodwillposter. En annan förklaring kan vara att företagen inte har skrivit ned sin tillgångspost i samma utsträckning som innan när de genomförde avskrivningar. De monetära siffrorna på goodwillposten skiljer sig inte nämnvärt mellan de två företagen under 2014. Volvo hade ett redovisat värde på 21 494 MSEK medan Alfa Laval hade 20 408 MSEK. Det finns dock en stor skillnad under 2004, då Volvo hade ett redovisat goodwillvärde på 9656 MSEK medan Alfa Laval enbart hade 2794 MSEK redovisat. Mellan 2004 och 2014 har båda företagen investerat i många nya förvärv varpå goodwillposten av förklarliga skäl har ökat.

Det finns en tydlig skillnad mellan företagen angående hur stor del av deras balansräkning, främst under 2014, som består av goodwill. Förhållandet mellan goodwill och eget kapital var hos Volvo 26,8 procent medan samma förhållande i Alfa Laval var 120 procent. Med det i åtanke kan det även tilläggas att Volvo inte har valt att genomföra någon nedskrivning sedan IFRS 3 infördes medan Alfa Laval har gjort det vid ett fåtal tillfällen. Att procentsatsen är så hög kan enligt Marton (2011) bero på att nedskrivningar inte görs i den mån de borde. Det är viktigt att poängtera att den här procentsatsen inte enbart förändras och beror på goodwillposten, som framgår är det ett förhållande mellan två tal och därför beror den även på hur mycket eget kapital företaget har.

För att kunna styrka vårt antagande om skillnaderna i procentsatserna har vi valt att se om samma mönster uppstår vid förhållandet mellan goodwill och de totala tillgångarna. Att goodwillposterna i förhållande till totala tillgångarna inte har förändrats drastiskt under den studerade perioden i någon av koncernerna är förståeligt. Den här faktorn kommer uppvisa mindre svängningar i procentenheter eftersom goodwillposten i sig själva är en del av tillgångssidan. På samma sätt som i förhållandet med det egna kapitalet syns en tydlig skillnad mellan Volvo och Alfa Laval. 2014 är förhållandet mellan goodwill och de totala tillgångarna hos Volvo 5,6 procent medan det hos Alfa Laval är 36,6 procent. Som Malmqvist (2014) förklarar kommer goodwillposten att öka hos företag som följer IFRS 3 då dessa inte skriver ned sin goodwill i samma utsträckning som nya förvärv görs.

I årsredovisningarna kan det ses en förändring i hur företagen väljer att beskriva sin goodwill, det har till viss del förklaring av att standarderna har förändrats. Under de åren då regelsystemet var avskrivningar, var noten om goodwill väldigt kortfattad. Det kan bero på att regelsystemet då var enkelt att implementera. I årsredovisningarna från 2014 finns det nu en mer utförlig beskrivning av goodwillposten. Förklaringen till det är att företag idag använder

sig av principer och dessa är tolkningsbara och det krävs då en mer ingående förklaring av tillgången. Skillnaderna mellan hur mycket företag idag beskriver dessa principer och tillvägagångssätt i sina årsredovisningar är enligt Gauffin och Nilsson (2014) stora. Det kan ses bara genom att jämföra Volvos och Alfa Laval's årsredovisningar. Alfa Laval väljer att på ett mer grundligt sätt beskriva sina immateriella tillgångar och vad de utgår ifrån när de genomför nedskrivningsprövningar. Volvo förklarar även de hur de immateriella tillgångarna har framkommit men på ett mer abstrakt sätt vilket försvårar för läsare att förstå hur goodwillen har uppstått.

5.2 Skriva av eller skriva ned

Enligt de reglerna vi idag använder oss av i Sverige, IFRS 3, ska företag göra en undersökning på om det finns nedskrivningsbehov en gång om året. De flesta studier visar på att övergången till IFRS 3 har gett positiva effekter på redovisningen. De anser att nedskrivningar bättre speglar det ekonomiska värdet. De bedömer också att det inte är möjligt att sätta en förväntad livslängd på goodwill och således är nedskrivningar det bästa alternativet. Revisionsbyrån som vi intervjuade stärkte de positiva antaganden om IFRS 3. Representanten från revisionsbyrån menade på att företag nu så långt som möjligt kan undvika goodwill i nya förvärv och istället allokera till en annan immateriell tillgång. Det läggs idag mer tid på att göra sin förvärvanalys och en bättre identifiering utförs.

De bolagen vi har valt att intervjua, Alfa Laval och Volvo, håller inte helt med om att nedskrivningar är det bästa alternativet. Det blir svårare för bolag att tillämpa nedskrivningsprövning eftersom goodwill ersätter den internt upparbetade goodwillen. Det blir också svårt att jämföra företag då de väljer att allokera på olika sätt. Både Anna Sikström på Volvo och Thomas Thuresson på Alfa Laval tycker det är synd att avskrivningar har tagits bort och de anser att det är de teoretiker som har bildat modellen som inte har tänkt efter. De får medhåll från Marton (2014) som säger att avskrivningar är bra för att värdet minskar i takt med att tillgången används. Anna Sikström menar att det teoretiskt sätt är rätt att ha nedskrivningsprövningar men i praktiken är modellen svår att tillämpa. Thomas Thuresson uttryckte sig ännu tydligare.

Nedskrivningar är ett av många exempel på redovisningsteoretiker som är långt ifrån verkligheten och har en tro om att det finns ett evigt värde.

Det är dock inte bara Anna Sikström och Thomas Thuresson som är negativa till IFRS 3. Forskare hävdar att det behöver läggas mer resurser då nedskrivningar används eftersom det är mer tidskrävande och kostsamt. Nedskrivningar kan också leda till ett tvetydligt resultat eftersom det kan uppkomma stora variationer i företags antaganden vilket gör att företag kan vara svåra att jämföra. I många fall utförs inga nedskrivningar och det kan enligt Marton (2011) bero på att tillsynen i Sverige inte är lika hård som i jämförelsevis USA. Thomas Thuresson och Anna Sikström håller med om att nedskrivningar kan användas så länge allt fungerar bra för företaget. Nedskrivningar leder till att företag maximerar sin avkastning i det korta perspektivet vilket nödvändigtvis inte är så hälsosamt. När det väl uppkommer behov på att skriva ned så menar Thomas Thuresson på att något har gått fel. Lönsamheten har då gått ned och det kan utlösas en stor nedskrivning av goodwill som kan påverka företagets resultat.

Under våra intervjuer ställde vi också en fråga angående resultatmanipulation vilket är en konsekvens av dagens regelsystem. Det har framkommit att många av bolagen som använder sig av IFRS 3 inte skriver ned sin goodwill, vilket leder till ett bättre resultat. Anna Sikström anser att ett bättre resultat blir effekten av att vi inte använder oss av avskrivningar och att det sällan uppstår behov för nedskrivningar. Hon anser ännu en gång att det finns brister i modellen. Thomas Thuresson i sin tur anser att valet om resultatmanipulation är ett aktivt val som tas redan när företaget ska allokera övervärdet. Enligt den intervjuade revisionsbyrå ska risken att företag förvränger sitt resultat inte finnas eftersom styrelsen och revisorn har ansvar för att upprätta en rättvisande bild.

Så är egentligen IFRS 3 och nedskrivningsprövning ett optimalt redovisningssystem? Frågar vi redovisningsbyrån så säger de ja och frågar vi företagen vi har intervjuat så säger de nej. Det här kan bero på att precis som Thomas Thuresson sa att teoretikerna är långt ifrån verkligheten. Revisorerna som beslutar om redovisningssystemen behöver inte leva med reglerna de sätter, men det måste företagen som använder sig av systemet. Av den uppfattningen vi har fått så hade börsnoterade bolag, om de fått välja, istället använt sig av avskrivningar. Företagen vi har intervjuat har dock lite olika uppfattningar om hur avskrivningarna ska gå till. Anna Sikström anser att ett tillägg till avskrivningarna kan vara en årlig nedskrivningsprövning och Thomas Thuresson menar på att avskrivningstiden i så fall hade fått diskuteras.

Frågan är: vems röst som kommer att vara tyngst i framtiden, teoretikernas eller praktikerernas?

5.3 Framtiden för goodwill

Som med mycket annat så är framtiden svår att förutse för goodwill. I Sverige har vi under de senaste 40 åren använts oss av många olika regelverk och det är på så sätt svårt att förutsäga hur länge dagens regelverk kommer att finnas kvar.

När vi under våra intervjuer frågade om framtiden så var ännu en gång skillnaderna stora mellan de börsnoterade bolagen och revisionsbyrån. Företagen ansåg att vi i Sverige skulle gå tillbaka till avskrivningar. Thomas Thuresson syftade på att tillgångar måste ersättas, de måste vidmakthållas. Det finns en stor osäkerhet med en förvärvad tillgång och det är då sunt att skriva av dem. Anna Sikström berättade under vår intervju att IASB har gjort en ”*post implementation review*” av IFRS 3. Till den har Volvo bidragit med olika åsikter och framförallt sagt att en mer logisk lösning är att använda sig av avskrivningar. Det verkar som att IASB har börjat förstå att det har uppstått komplikationer med dagens regelverk och att en förändring borde ske. Anna Sikström menade på att vid fler påtryckningar så är det inte omöjligt att avskrivningar återinförs. Att förbättra den existerande modellen kan vara svårt och ska en förändring ske så måste den ske på global nivå. Precis som Anna Sikström uttalade sig under sin intervju så hade det kunnat läggas till detaljregler till IFRS 3, men det är ett principbaserat regelverk och ska så förbli.

Alla är dock inte emot IFRS 3, revisionsbyrån som vi intervjuade tror att dagens regelverk kommer att finnas kvar i framtiden. Företagsrepresentanten menade också på att det är långa ledtider för förändringar idag så ska ett regelsystems skifte ske kommer det att ta tid. Frågan är också hur länge IFRS 3 klarar av att stå emot US GAAP. USA:s regelverk är mer försiktigt och revisionbyrån ansåg att ett alternativ hade varit att använda oss av mer regler eftersom det är säkrare. Om vi väljer att använda oss av ett mer regelbaserat system så kommer det även bli lättare att jämföra bolag. Enligt Marton är just jämförbarheten idag ett stort problem eftersom det finns så stora skillnader i företagens bedömningar. I så fall hade inte bolagen haft lika mycket valfrihet utan hade varit tvungna att följa diverse regler.

Den stora komplikationen med framtidsfrågan är att förändringen måste ske på globalnivå, det här på grund av att relationen mellan världens länder är så stark. Det måste på så sätt skapas ett regelverk som fungerar i hela världen och det kan vara svårt att ta hänsyn till alla länders åsikter. Kanske kommer Pounder (2013) ha rätt i sin tanke om att vi i framtiden bara kommer se redovisningsstandarden för goodwill som ett misslyckat experiment.

Ännu en gång är frågan: vems röst kommer att väga tyngst i framtiden, teoretikernas eller praktikernas?

	Skriva av eller skriva ned?	Vad är nästa steg i utvecklingen?	Manipulation av resultatet?
Alfa Laval	Skriva av	Ett principbaserat regelsystem med avskrivningar som är tydligt i sina utformningar.	Det kan absolut ske! Det valet görs redan när det bestäms vart övervärdet ska allokeras.
Volvo	Skriva av	I framtiden är det mer logiskt att använda sig av avskrivningar.	Ett bättre resultat blir effekten av att vi inte har avskrivningar och att det sällan blir nedskrivningar.
En av de fyra stora	Skriva ned	IFRS 3 kommer att finnas kvar eller så kommer vi bli mer försiktiga och använda oss av ett regelbaserat system.	Risken kan finnas, men det ska upprättas en rättvisande bild och därför borde inte risken existera.

6. Slutsats och diskussion

I det här kapitlet kommer vi kortfattat lägga fram våra slutsatser från vår undersökning och besvara vår forskningsfråga.

6.1 Historik

Under de senaste 40 åren har det funnits en mängd olika regelsystem för goodwill i Sverige. På 1980-talet ansåg Nilsson (1998) att vi i Sverige hade alla redovisningssystem i ett land samtidigt och vi influerades av Tyskland, Storbritannien och USA. Det vanligaste redovisningssystemet innan 2005 var att använda sig av avskrivningar.

Volvo och Alfa Laval anser att det var bättre förr och att det är synd att avskrivningar togs bort. Anna Sikström på Volvo menade på ett rent teoretiskt sätt är det rätt att ha nedskrivningsprövningar men i praktiken är det svårt att tillämpa. Thomas Thuresson på Alfa Laval uttryckte sig ännu tydligare och ansåg att förändringen till IFRS 3 var ett av många exempel på redovisningsteoretiker som är långt ifrån verkligheten och som har en tro om att det finns ett evigt värde. Våra studerade börsnoterade bolag är eniga och vill få tillbaka det gamla regelverket och använda sig av avskrivningar.

6.2 Dagens situation

Idag följer alla börsnoterade bolag i EU regelverket IFRS 3 och utför årliga nedskrivningsprövningar av goodwillposten. En intressant aspekt som har identifierats under uppsatsens gång är hur annorlunda företagens och revisionsbyråns synsätt är på IFRS 3. Våra börsnoterade bolag var emot nedskrivning av goodwill medan revisionbyrån tyckte det var ett optimalt system. Det största problemet med IFRS 3 är att huvudsyftet med IFRS 3 inte är uppfyllt. Genom våra intervjuer och litteraturstudie har det framkommit att företag inte utför sina nedskrivningsprövningar på samma sätt. Det är inte heller många företag som känner att det finns ett behov av att skriva ned sin goodwillpost. På så sätt kan det även enligt Bjurman & Weihaugen (2014) uppstå en manipulering av resultatet. Våra intervjuade bolag anser således att det krävs en förändring. Synen på väsentligheten är avgörande för hur väl IFRS 3 redovisas av företag och den här synen skiljer sig enligt Wines, Dagwell & Windsar (2007) väldigt mycket mellan företag. En framtida lösning hade kunnat vara att utveckla en tumregel liknande den amerikanska. Tumregeln säger att om en händelses kostnad överstiger en viss procent av företagets resultat före skatt så är den väsentlig. Om händelsen är väsentlig så ska den skrivas ned.

Det här hade kunnat vara en potentiell möjlighet till att förbättra det principbaserade regelverket. Då hade alla företag uppfattat användningen av standarden på samma sätt och huvudsyftet med IFRS 3 hade uppfyllts.

6.3 Framtiden

Framtiden är alltid svår att förutse och det är svårt att veta vems röst som kommer väga tyngst i framtiden. Sverige har under goodwillens historia blivit influerat av diverse intressenter. Det gamla redovisningssystemet med avskrivningar härstammar från Tyskland och det är USA som har påverkat dagens regelsystem med nedskrivningar. Så frågan är vem som kommer ha störst påverkan på vår redovisning i framtiden, går Sverige tillbaka till Tysklands avskrivningar eller finner de en bra lösning på USA:s nedskrivningar? En framtida lösning på IFRS 3 hade kunnat vara att ha ett principbaserat regelverk som är tydligt i sina utformningar och även komplettera med USA:s tumregel gällande väsentlighet. Om regelverket hade varit tydligare så hade företag haft mer kunskap i vad de skulle göra och om Sverige fortsätter att inspireras av USA så hade det förmodligen skett fler nedskrivningar. Goodwill skulle då inte längre vara en post som bara växer i värde utan den skulle avta när den immateriella tillgången minskar i värde.

I våra intervjuer har vi också insett att det finns en intressentkonflikt mellan praktiker och teoretiker. I den här duellen är det också svårt att veta vem som kommer ha störst påverkan på ett framtida regelverk. Det beror på hur mycket praktikerna delar med sig av sina åsikter angående IFRS 3 och att de är tydliga med att de anser att det var bättre förr och att avskrivningar hade varit ett bättre system. Ett regelverk ska inte bara vara optimalt teoretiskt sätt, det ska fungera i verkligheten också.

Det finns idag, efter ett helt sekel av diskussioner angående redovisning av goodwill fortfarande ingen exemplarisk lösning men förhoppningsvis kommer den lösningen skapas en dag inom snar framtiden.

6.4 Vårt bidrag

I vår uppsats har vi kommit fram till att bolag idag anser att det var bättre förr. Båda företagen som vi har intervjuat tycker att avskrivning på goodwill är ett bättre alternativ än dagens system med nedskrivningar. Vi har dock genom vår uppsats kommit fram till två dilemman, ett historiskt och ett framtida. Under 1980-, 1990- och början av 2000-talet då bolagen i Sverige enbart hade rekommendationer att följa angående goodwill kan ett mönster ändå ses i att båda

företagen gjorde på någorlunda liknande sätt. Det här kan tydligast ses i årsredovisningarna under början av 2000-talet. Nu har det implementerats ett och samma regelsystem för alla börsnoterade bolag och det som är förvånande är att nu finns det inte längre ett lika tydligt mönster mellan de olika bolagen. Både Alfa Laval och Volvo har i och för sig ökat sin goodwillpost markant sedan IFRS 3 infördes. Det som skiljer de båda bolagen åt är att bara ett av dem har genomfört nedskrivningar sedan 2005. Även sättet de tillhandahåller information om goodwill och nedskrivningsprövningen i årsredovisningarna skiljer sig. Det var överraskande att höra från båda företagen att de vill ha tillbaka avskrivningar i framtiden även om ingen av dem har skrivit ned sin goodwill nämnvärt sedan IFRS 3 infördes. Det är även förvånansvärt eftersom företagens resultat hade försämrats om avskrivningar skulle införas igen.

7. Fortsatt forskning

I vårt avslutande kapitel kommer möjligheter till framtida forskning inom vårt ämne att diskuteras.

I vår uppsats har vi undersökt hur regelverken för goodwill har sett ut i Sverige. Vi har till en framtida forskning bidragit med att börsnoterade bolag anser att det var bättre förr och att de i framtiden vill gå tillbaka till avskrivningar. Det hade varit intressant att se vår uppsats utifrån ett internationellt perspektiv. Vad anser resten av världen om avskrivningar och nedskrivningar, och hur ser de på framtiden? På så sätt hade det kunnat undersökas om problemen som finns i Sverige även existerar i utlandet. Vår studie har visat att många företag väljer att inte skriva ned sin goodwill. Det hade varit intressant att gå mer in på djupet och se varför de egentligen inte gör det. Ytterligare en möjlighet för fortsatt forskning hade varit att undersöka vad det finns för möjliga förändringar till regelverk istället för IFRS 3. Det här på grund av att bolagen i vår studie var emot nedskrivning av goodwill.

8. Källförteckning

Accountingverse.com (2014): <http://www.accountingverse.com/articles/big-4-accounting-firms.html>

Alfa Laval årsredovisningar 1980-2014.

Alfa Laval.se: <http://local.alfalaval.com/sv-se/om-oss/pages/om-oss.aspx>

Bjurman, A. & Weihagen, E. (2014). Hur pålitligt är det redovisade resultatet?, *Balans* nr.3

Bloom, M. (2009). Accounting for goodwill, *Abacus*, vol. 45, no.3.

Bryman, A., & Bell, E. (2005). Företagsekonomiska forskningsmetoder, Uppl.1, Stockholm: Liber AB.

Carlsson, J. & Sandell, N. (2014). Koncernredovisning, uppl. 2, Liber AB Stockholm

Carrington, T. (2012). Redovisningen kan bli fel trots att revisorer gör rätt, *Balans* nr. 4

Chalmers, K & Godfrey, J & Wenster, J. (2011). Does goodwill impairment regime better reflect the underlying economic attributes of goodwill, *Accounting and Finance* 51, p. 634-660

Deloitte.se. Goodwill and other intangible assets - Key differences between U.S. GAAP and IFRSs, tillgänglig online: <http://www.iasplus.com/en-us/standards/ifrs-usgaap/goodwill>

FAR Akademi. (2014) *Nya krav på redovisning med K3*
<http://www.farakademi.se/Artiklar/Redovisning/Nya-krav-pa-redovisning-med-K3/>

Gauffin, B. & Nilsson, S-A. (2014). Rörelseförvärv enligt IFRS 3, nionde året - stabilt men otillräckligt, *Balans fördjupning*, nr.4

Gore, R. & Zimmerman, D. (2010). Is Goodwill an asset?, *CPA Journal*.

Hamberg, M & Beisland, L-A. (2014). Changes in the value relevance of goodwill accounting following the adoption of IFRS 3, *Journal of International accounting, auditing and taxation*, p.59-73

KPMG. (2014). IFRS compared to US GAAP: an overview, publikationsnr. 131903: <http://www.kpmg.com/CN/en/IssuesAndInsights/ArticlesPublications/Documents/IFRS-compared-to-US-GAAP-An-overview-O-201411.pdf>

KPMG (2013) *En snabbguide i K3, Nytt regelverk för redovisning*

KPMG.se: <http://www.kpmg.com/se/sv/tjanster/revision/sidor/default.aspx>

Longe, C & Fornoro, J & Buttermilch, R. (2015) *A new era for private company accounting standards - Changes in the long standing practice goodwill*, CPA Journal

Lundahl, U, Skärvard, P.H, (1999), *Utredningsmetodik för samhällsvetare och ekonomer*, Studentlitteratur Lund.

Malmqvist, P. (2014). Vem älskar goodwillanskrivningar?, *Balans*, nr.6

Marton, J. (2011). Debatt: Rörelseförvärv - En evig redovisningsfråga?, *Balans* , nr. 11

Nilsson, S-A. (1998) *Redovisning av goodwill - utveckling av metoder i Storbritannien, Tyskland och USA*, Lund University Press, Lund

Persson, L-E. & Hultén, K. (2006). Redovisning enligt IFRS: Tre "heta" IFRS-områden, *Balans*, nr. 6-7

Pounder, B. (2013). Accounting for goodwill: Back to the good old days?

PwC.se: <http://www.pwc.se/sv/om-oss/om-pwc.jhtml>

Redovisningsrådet (2000) *Koncernredovisning RR 1:00*

Rees, D & Janes, T. (2012). The countinuing evolution of accounting goodwill, *CPA Journal*.

Suntharee, L. (2010). Fair value accounting and intangible assets, *Journal of financial regulation and compliance*, vol.18, Iss. 2, pp.120-130

Thomasson, J. (2011). Extern redovisning och finansiell analys, uppl.13 Liber AB Malmö

Volvos årsredovisningar 1980-2014.

Volvogroup.se:

<http://www.volvogroup.com/group/sweden/svse/Volvo%20Group/history/Pages/history.aspx>

<http://www.volvogroup.com/group/sweden/svse/Volvo%20Group/Pages/landingpagevolvogroup.aspx>

Wines, G & Dagwell, R & W, Carolyn. (2007). Implications of the IFRS goodwill accounting treatment, Managerial, *Auditing Journal*, vol. 22, Iss 9, pp. 862-880

Xu, W. & Anandorajan, A. & Curatola, A. (2011). The value relevane of goodwill impairment.

Yin, Robert K. (2009). Case Study Reasearch, Design and Methods, uppl. 4, SAGE Publications, Inc. California

Bilagor

Bilaga 1: Samtliga intervjufrågor

1. Hur skulle du definiera goodwill?
2. 2005 skedde det en förändring inom regelsystemen angående goodwill. Det gick från att använda sig av avskrivningar till att istället använda sig av IFRS 3 och årlig nedskrivningsprövning. Vad anser ni om förändringen inom regelsystemen angående goodwill?
3. Hur ställer ni er, du eller som bolag, till IFRS i jämförelse med K3 eller redovisningsrådets rekommendationer när ni reviderar ett bolag?
4. Ser ni något mönster i att bolag fortsätter att skriva ned sin goodwillpost ungefär lika mycket som när de använde sig av redovisningsrådets rekommendationer? Och anser du i så fall att det här görs för att inte behöva lägga ned lika mycket resurser på nedskrivningsprövningen?
5. Införandet av IFRS har gett både positiva och negativa effekter. Vad anser du är positivt och negativt med regelverket och då framförallt inom goodwill?
6. Onoterade bolag får välja om de ska använda sig av IFRS eller K3, får ni förfrågningar om vilket regelsystem företagen ska välja? Och vilka kriterier använder ni då er av när ni ska välja regelsystem till ett bolag?
7. Vilket regelverk anser ni ger en mest rättvisande bild, avskrivningar eller nedskrivningar?
8. Anser ni att man som företag kan utnyttja regelsystemet för sin egen vinningskull för att visa ett bättre resultat? Till exempel att ett företag skriver ned sin goodwill mindre.
9. Anser ni att man kan sätta en livslängd på goodwill?
10. Vad anser ni hade varit ett optimalt regelsystem för goodwill?
11. Har du någon kännedom i hur man redovisar goodwill i andra länder? Finns det något utländskt regelsystem som skiljer sig markant från de andra?
12. Redovisning av goodwill har gått från att vara en tillgång utan avskrivning, till att skrivas av över sin livslängd och sedan tillbaka till att vara en tillgång med årlig nedskrivningsprövning. Vad anser ni är nästa steg i utvecklingen?
13. Vi kan tyda från er årsredovisning från 2014 att ni har identifierat en del av era immateriella tillgångar/goodwill och specificerat t ex varumärke. Hade omfördelning kunnat ske på fler tillgångar inom goodwill? Och vilka problem uppstår om ni väljer att omfördela eller hade ni kunnat vinna på det?

14. Om vi återgår till varumärken så kan det tydas att ni har valt att skriva av dem på 20 år, hur har denna avskrivningstid blivit satt? Går ni efter några särskilda kriterier?
15. Eftersom ni är ett noterat företag så var ni tvungna att byta från K3 till IFRS under 2005, vet du hur denna övergång gick till? Fick det läggas mycket mer resurser på att nu göra årliga nedskrivningsprövningar?
16. Hur går ett impairment test till på ert bolag? Har ni några särskilda kriterier som ni går efter vid en nedskrivningsprövning som skiljer sig från de som står i IFRS?
17. Hur ofta genomför ni nedskrivningsprövningarna? Enligt IFRS ska det ske minst en gång om året och när det finns indikationer om att värdet har minskat.
18. Goodwill har idag en mer obegränsad livslängd, vad anser ni om det? Gynnar det ert företag?
19. Ni har dotterbolag i flera olika länder och några av dessa länder har redovisningssystem som skiljer sig från de vi använder oss av i Sverige. Anser ni att några av de länderna har bättre system än oss i Sverige?